Cuma 15 Şubat 929

İdarehane:
İstanbul, Ankara caddesi, № 100
Telgraf adresi: İstanbul, Milliyet
Telefon numaraları: İstanbul, 3911 — 3912 — 3913
Gazete ve matbaaya ait hususlar için müdüriyete müracaat edilmelidir.
Müddetli çeçennushalar 10 kuruştur. Gelen evrak geri verilmez.
Nushası 5 Kuruştur

Milliyet

Başmuharriri Siirt meb'usü MAHMUT

4 ncü. Sene № 1083

Abone ve Ilan ücretleri
Gazetemizde çikan yazıların hukuku mahfuzdur

Abone şartları	Türkiye	Hariç	İlan tarifesi	
3 Aylıgı	400 ku.	8 ku.	6ncı Sahifede Santimi	25 ku.
6 «	750 «	14 «	5nci « «	50
12 «	1400 «	2700 «	4ncü « «	80
			2nci « «	200

Nushası 5 Kuruştur

YUGOSLAV BUHRANI

Yugoslavyada yeni devlet rejiminin tatbikatına başlandığı gündenberi bir aya yakın bir zaman geçmiştir. Kralın, kendi ifadesine göre, nazırlarının bile haberi olmaksızın ilân etmiş olduğu diktatörlüğün her taraftan husule getirdiği ilk hayret ve endişe hisleri yavaş yavaş zevale yüz tutmuştur. Şimdi vaziyet gerek dahilde ve gerek hariçte daha soğuk kanlılıkla muhakeme edilebilmektedir.

Kral, ve yalnız Krala karşı mesul olan yeni hükûmet neler yapıyor? Yugoslavyada nihayet diktatorlüğe saik olan devlet buhranı başlıca iki safha arzetmekte idi; biri idare makinasının fırka mücadelelerinin meşum tesirleri altında bozulması, diğeri de ayrı kültür ve hüviyet sahibi olan unsurların birbirleri ile didişmesi... Umumiyetle Balkan memleketlerinde siyasî fırkaların faaliyeti sert ve haşin bir manzara gösterir.

Siyasî ve içtimaî terbiyesi tekâmül etmiş olan milletlerde fırkacılık hey'eti bir nevi sınıf mücadelesi şekline girer. Herhangi bir fırkanın iktidar mevkiine gelmesi ile jandarmasına varincıya kada bütün devlet memuriyetlerinde tahavvüller olur. Sanki bu fırkrların yeğane gayesi devlet memuriyetlerini iltizam etmekten ibarettir.

Muhtelif fırkaların keyif ve hevesine tabi olan bir idare makinasında onun başlıca kuvvet ve nüfuzunu teşkil eden istikrar, ihtisas, iffet gibi meslekî ve ahlâkî unsurlardan eser kalmaz. Kanuna ve iktidarına değil,iltimas ve dostluğa istinat eden bir memur devletten ziyade kendine ve dayandığı şahs veya zümreye hizmet eder. Hele memuriyet mevkiinin bir gün elden kaçması ihtimali onda ne suretle olursa olsun azamî istifade temin etmek arzusunu mütemadiyen arttırır. Böyle bir vaziyet ve haleti ruhiyenin hakim olduğu memleketlerde devlet mefhumundan bahs etmek bile abestir.

İşte bunun içindir ki Yugoslavyanın yeni hükûmeti de, devlet ıslahatına idare makinasının tanziminden başlamıştır. Evelki karışık ve mütefessih zeminden mantar gibi çıkmış olan muhtelif fırkalar birer birer kapatıldıktan sonra idare teşkilatının takviyesine ve bu teşkilatın yeni bir ruh sahibi olmasına hadim tedbirler alınmaktadır. Evelce lüzumundan fazla artırılmış olan memur adedinin azaltılmasına ve memurlardan talep olunacak fazla mesaiye mukabil maaşların tezyidi takarrur etmiştir.

Bundan başka fırka ihtiraslarının kurbanı olan mutahassıs ve namuslu memurların iadei memuriyetleri de derpiş edilmiştir. İdare makinası bu suretle bir defa tanzim ve takviye olunduktan sonra hareket ve mesaisinde çok serbest olan yeni hükûmet millî faaliyetin diğer sahalarında da tasavvur etmekte olduğu ıslahatı tatbika çalışmak azmini göstermiştir.

Yugoslavyanın müteessir olduğu devlet buhranının ikinci ve daha ziyade haizi ehemmiyet olan cephesi hakkında yeni rejim ne düşünmektedir? Bu cephe de birincisi gibi sühuletle tanzim ve ıslah olunabilecek midir? Yugoslavya kadrosu içinde ayrı bir mevcudiyet ve hüviyet sahibi olduklarını iddia eden unsurların ve bilhassa Hırvatların bu husustaki emelleri ne dereceye kadar tatmin edecektir?

Yugoslav diktatörlüğü buhranının başlıca amili olan bu mesele hakkında henüz ne bir fikir dermiyan etmiş ve ne de herhangi bir karara geçmiştir. İhtimal ki yeni hükûmet idare ve iktisadî sahalarda yapılacak ıslahatın muhtariyet ceryanlarının önüne geçeceği mütalaasındadır. Esasen bu ceryanların vücudunu bildiren vasıtalar da ortadan kaldırılmış olduğu için her iki taraf sükût ve sükûn içindedir.

Bu nasıl bir sükûndur? Arzuların tatmininden mütevellit tatlı bir rahavet mi? Yoksa diş biliyen ve fırsat kolliyan cebrî bir sinme mi? Bunu bize istikbal öğretecektir.

ZEKİ MESUT
Edirne Meb'usu

EMANETİN MASRAFI VARİDATINDAN FAZLA MI?

Istanbul Vali ve Şehremini Muhittin bey makamında

Emanet masraf bütçesini hazırladı

Makamı Emanetçe hazırlanan bir istatistiğe göre şehrin imarına 3,630,038 maaşat, ücurat, tahsisatı fevkalâdeye 1,422,347 lira sarf olunuyor

İtfaiyenin masrafı 210,200, müteferrik masraflar da 2,591,838 lira tutuyor. Masraf bütçesinde imarat birinci, inşaat ikinci maaşat da üçüncü mevkii işgal ediyor

Emanetin masraf bütçesi basılıyor

Şehremanetinin 929 senesi bütçesinin varidat kısmı Cemiyeti belediyece kabul edilmişti. Bütçenin masraf kısmı da ikmal edilerek matbaaya verilmiştir.

Masraf ve varidat mütevazindir

Bir iki gün sonra Cemiyeti belediye âzasına tevzi edilecektir. Haber verildiğine göre masraf bütçesi varidatla tevazün etmektedir.

Şehremanetinin memurin maaşatı ve masarifi saire etrafında bir haylı dedikodular yapılmıştı. Geçenlerde Emanet Mektupçusu Osman Bey, bunlardan maaşat kısmına gazetelerle cevap vermiştir. Şehremaneti de yine bu maksatla bir istatistik hazırlamıştır.

İstatistiğin maksat ve gayesi ne?

Emanet bunun, yeni butçenin masraf kısmı kabul edilmeden dedikodulardan müteessir olacak cemiyeti Belediye âzasını tatmin gayesini gütmektedir. istatistik emanet varidatından kaçta kçının hangi işlere sarfedildiğini göstermektedir.

EMANET VARİDATI NEREYE GİDİYOR?

Buna nazaren varidatın en büyük kısmını îmarat sonra inşaat beletmektedir. Maaşat üçüncü derecede gelmektedir.

Gazi köprüsü için 350,000 lira tahsis edilmiştir ki, bu mikdar umum varidatın yüzde 3,5 ğunu teşkil etmektedir.

TEZYİNAT VE TENVİRAT MASRAFI

Tezyinai ve tenvirat masarıfı 230 bin liradır ki varıdâtın yüzde 3,30 zunu da bu kapamaktadır. Şehrin imarından mütevellit düyunun mıkdarı da 268,000 liradır. Bu varidatın yüzde 3.58 idi.

İTFAİYE MASARİFATI YÜZDE 3,2 NİŞBETİNDE

210,200 liradan ibaret olan itfaiye masrafı yüzde 3,2; Üsküdar Kısıklı hattının bedeli de 100,000 liradır ki yüzde 1,43 tutmaktadır.

MÜTEFERRİK MASRAFLAR 2,591,838 lira

Diger müteferrik masarifat ile inşaatı umumiye faslı 2 milyon 591,838 lira tutuyor ki varidatın yüzde (37,25) e tekabül ediyor

İMARAT FASLI 3,630,038 LİRA TUTUYOR

İmaratı umumiye faslı da 3 milyon 630,038 lira tutuyor ki varidatı umumiyenin yüzde 44,5 ne tekabül etmektedir.

MAAŞ, ÜCRET, TAHSİSAT NE KADAR?

Varidatın yüzde 20,44 üne tekabül ettiği kaydedilen maaşat ücurat ve tahsisatı fevkalâde yekûnu istatistiğe göre bir milyon 422,347 liradır. Tanzifat masrafı, tanzifat arabaları imalâtı ve kamyon mesarifatı ile beraber varidatın yüzde 9,5 ini bel' etmektedir.

İDARE, SIHHİYE VE MUAVENET MASRAFLARI

İdare masarifatı yüzde 6,5; masarifi sıhhiye yüzde 4,33; muavenet yüzde 3,5; şehrayin yüzde 1,43; şehir suları yüzde bir; tahsil aldatı binde 64, iktisadî umur masarifi de binde 14 tutmaktadır.

İş Bankası

İş Bankası yakında Erzurum ve Konyada şubeler açacaktır. Bu şubelerin memurları İstanbul şubesindeki sitajyer gençlerden seçilecektir. Müdürü umumî Celâl B.in bugünlerde şehrimize gelmesi ve buradan İzmire gitmesi bekleniyor.

TAHKIKAT DEVAM ETMEKTEDİR

Evrak üzerinde yapılan tetkikat

MEVKUFLARIN VAZİYETİ VE DÜN DİNLENENLER

Mevkuflar hakkındaki tahkikata devam edilmektedir. Tahkikat gün geçdikçe inkişaf ediyor. İstintak hakimi Hikmet bey mevkufların temas ve teşebbüslerile alâkadar bazı şahitler dinlemiştir. Şimdiye kadar yapılan tahkikattan Kadriye hanımın „Yıldız„ ismini taşımadıgı başka bir namı müstear kullandığı anlaşılmıştır.

Hikmet Bey

Kadriye hanımın ne için bir namı mustear kullandığı da tamik edilmektedir.

KADRİYE HANIMIN BABASI

Mevkuf ailenin reisi ve Kadriye hanımın babası Ali Rıza bey dün tevkifhaneye gelerek, ailesi efradına bazi eşyalar getirmiştir.

Dün evrak uzerinde tetkikat yapılmış, ve bazi şahitler dinlenmiştir.

Teftiş ediliyor

Mülkiye müfettişleri Polis merkezlerini dolaştılar

Mülkiye müfettişleri muhtelif işlerin tahkikatı ilemeşgul oluyorlar. Müfit Bey, Hapisane tahkikatını bitirmiş ve fezlekesini tanzime başlamıştır. Hakkı ve Muzaffer Beyler İstanbul cihetindeki bazı polis merkezini teftiş etmişlerdir.

İFADELER ALINDI

Unkapanı merkezinde de Adliyeden sadir olan bir hükmün infaz edilmediği cihetle tahkikat yapılıyordu. Müfettişler bu merkezdeki memurların ifadelerini tamamen almışlardır.

Afganistanda İngiliz tayyareleri

Yeni Delhi, 13 (A.A) — Bundan bir kaç gün evel mecburî surette Afgan kabileleri arasında karaya inmiş olan bir ingiliz tayyarecisinden biri hava tarikiyle Peşavre dönmüştür. Bu tayyareciler ecnebilerin tahliyesi ameliyesine iştirak maksadıyle Kâbile gitmişlerdir.

Memurlar hakkında bir karar

Ankara, 14 (Milliyet) — Bir vekâletten istifa eden memurların altı ay zarfında diğer bir vekâlet memuriyetine alınmaması Heyeti vekilece kararlaştı.

Barem maaş layıhası

Ankara, 24 (Milliyet) — Maliye müdürler komisyonu barem lâyıhasını bu hafta içinde tespit ve vekâletin noktai nazarını Maliyeye arzedeceklerdir. Lâyıhada, Şuradan çıktığı şekil üzerinde de esaslı tadilât yapılmaktadır.

BU GÜN

Kar yok, belki Yağmur!

Emanet caddelerin temizlenmesi için çok çalışıyor

TARLABAŞININ TATHİRİ

En ziyade müşkilat nerede var

İki gündür hava şiddetini tamamile kaybetmiş, kar durmuştur. Fırtına yüzünden vukua gelen bir iki ufak tefek vak'adan başka mühim bir hadise olmamıştır.

Emanet amelesi dün de sokakları temizlemekle meşgul olmuşlardır. Büyük caddelerin orta yerlerindeki karlar tamamiyle kaldırılmıştır. Lâkin caddelerin kenarları ve mahalle aralarında halâ toplu kar yıgınları duruyor. Bilhassa Beyoğlu caddesinin iki tarafındaki kar yıgınları vesaiti nakliyenin buradan güçlükle geçmesine sebebiyet vermektedir. Bunun için Emanet bugün Tarlabaşı caddesini sür'atle açtıracak ve otomobiller buradan geçecektir.

Nezafet araba ve kamyonları kar yıgınlarını denize dökmektedir. Tren yolları da açılmıştır. Anadolu hattında banliyö trenleri muntazam işlemekte olduğu gibi Ankara, Konya, Halep ve Adana postaları da intizama girmiştir.

Rumeli ciheti banliyö trenleri de muntazamdır. Ekspres dün gelmemiştir. Sebebi ise henüz malum değildir. Mamafi kumpanya yolların açık olduğunu ve bir kaza da mevcut olmadığını söylemektedir. Hava rasat merkezleri soğuğun kırıldığını, kar ihtimali kalmadığını haber vermektedirler. Yeşilköy rasathanesinin verdiği malûmata göre bugün hava bulutlu ve yağmurludur. Kar ihtimali hiç yoktur.

Ermeni Emlâki

Teffiz kanununda Ermeni emlâkinden istifade için geçen Temmuza kadar iskân dairelerince muamelenin bitmesi, yahut bitmek üzre olması lâzım geliyordu.

Hükûmet "Bitmek üzre olması„ tabirinin tefsirini meclisten taleb etmiştir. Encümen toplanarak "Bitmek üzre„ tabirini mübadillerin müracaat evrakının muamele görüp teffiz komsiyonlarınca evrakın derdesti tasdik olması suretinde tesqit etmiştir.

Sir Henri Dobs şehrimizde

İngilterenin sabık Irak fevkalâde komiseri Sir Henri Dobs dün Lotüs vapuriyle şehrimize gelmiştir. Sabık Komiser sefarethane erkânı tarafından karşılanmıştır.

MUALLIMLERE ZAMMEDİLECEK

İSTANBUL HUSUSÎ MUHASEBE BÜTÇESİ

MAARİF VE NAFİA BÜTÇELERİ KABARIK

Vilâyet hususi muhasebesinin 1929 senesi bütçesi hazırlanıyor. Maarif müdürlüğü de bütçesini ikmal etmiş ve Vilâyete göndermiştir. Hususî muhasebe müdürlüğü muhtelif dairelerin bütcelerini birleştirmiştir. Umumî yekûn 4,200,000 liradır.

Bu yekûn 1929 senesinin varidatıdır. Masarifat da ona göre tanzim olunacaktır.

KABARIK BÜTÇELER VAR

Dairelerden gönderilen bücelerfazladır; fakat bu fazlalık, varidat olmadığından tenzil edilecek ve Vilâyet Umumî Meclisine mütevazin bir bütçe verecektir.

En ziyade Nafia ve Maarif bütçeleri kabarıktır.

MAARİF BÜTÇESİ

İstanbul Maarif bütçesinin âdi kısmı 1,985,000, fevkalâde kısmı da 500.000 liradan ibarettir. Fevkalâde bütçe bilhassa inşaat için tertip edilmiştir. Bu sene pek çok mektep inşa edilecektir, bu binaların arsaları temin edilmiştir.

Muallimlere zamyapılacak

Bütçenin âdi kısmında muallimlere zamyapılması için 80,000 liralık tahsisat konmuştur. Maaşlara yüzde 15 nispetinde bir zam icrası lâzım gelmektedir. Bütçede mesken bedeli için de tahsisat konmuştur.

VALİNİN MÜTÂALASI

Bütçe tevhit edildikten sonra Vali Uekili Muhittin bey de mütalâasını ilâve edecek ve 1 martta Vilâyet meclisine verilecektir.

Ecnebi Bankalar

Ticaret müdürüyeti bir tamim gönderecek

Şehrimiz Ticaret müdürlüğünden bil'umum ecnebî şirketlerine gönderilen bir tamimde, mevcut memurların adedi, aldıkları maaş mikdarı, mezhebi, yaptığı vazifenin mahiyeti hakkında mufassal bir liste yapılarak gönderilmesi bildirilmiştir.

Bu listeler geldikten sonra, banka ve şirketlerde mustahdem olan Türk memurların adedi, aldığı maaş mıkdarı ve gayrı Türklerin almakta oldukları maaşlarla nispeti anlaşılacaktır. Bu listeler bilhassa bu banka ve şirketlerden hangilerinin hüsnü niyetle hareket ettiklerini gösterecektir.

BUGÜN

2 inci sahifemizde:

1— Haftalık siyasî icmal
2— Sudanda bir sihirbaz bütün hükûmetî elinde mi oynatıyor.?
3— Son haberler.

3 üncü sahifemizde:

1— İzmire müthiş yağmurlar yağıyor
2— Bir kondüktörün ayağı kesildi.
3— Emanet kızak tecrübeleri yaptırıyor.

4 üncü Sahifemizde:

1— Hava raporu
2— Fıkra
3— Felek
4— Temaşa Hayatı
5— Sıhhî bilgiler.
6— Hikâye, Roman.

5 inci Sahifemizde

Sinema hayatı ve haftanın filimleri.

6 inci sahifemizde

1— Halk neşriyatı.

Yeni maaş lâyıhasını hazırlayan maliye vekili Şükrü Bey

MAAŞ LÂYİHASI

Hey'eti Vekilece tetkik edilmek üzredir

LÂYİHANIN TETKİKİ 17,5 MİLYON LİRAYA MÜTEVEKKİF

Maliye encümeni müdiranı memurların derecelerini tespit eden projenin tetkikatını bitirmiş gibidir. Yalnız bütçenin haricindeki memurlar dereceleri tespit edilmektedir.

Encümen Şurayı Devletin dereceleri tespit eden projesinde ehemmiyetli tadilât yapmıştır. Derecelerin tespitinden sonra evelce hazırlanan maaş projesinde de tadilât yapılacaktır.

Evelce yeni projenin tatbiki 17,5 milyon liraya mütevekkifti. Şimdi bu mikdarın daha fazlalaşması muhtemeldir. Maliyece bu projenin seneden seneye tatbik edilmesi düşünülmektedir.

Bunun için her derecede azamî, asgarî mikdarlar konacaktır. 929 dan itibaren asgarî mikdarların tatbiki muhtemeldir.

Bundan başka son üç sene zarfında maaşlarına zam yapılanlar ilk sende müstefid olmıyacak, onyedi, onaltı, onbeş, ondört dereceli memurlar meyanında âli tahsil görmüş olanların mağdur olmaması için bunların onüçüncü derece üzerinden maaş almaları hakkında lâyihaya bir madde ilâve olunacaktır. Vekâlet dereceler ve maaşat projelerini gelecek hafta Heyeti Vekileye sevketmek niyetindedir.

Açık maaşları

Kadrolardan açıkta kalan memurlara verilecek maaş hakkında Maliye Vekâletinden Defterdarlığa bir emir gelmiştir.

Evelce açığa çıkarılan memurlara; memuriyetleri maaşına muadil derecede yeni bir memuriyet teklif edilinceye kadar memurlar açık maaşı alır, kendilerine ayni ayrıldıkları memuriyet maşşına muadil memuriyet teklif edilipte kabul etmedilermi açık maaşları kesilir, bir daha verilmezdi.

Yeni gelen emirde muadil maaş meselesinin nazarı dikkate alınmması bildirilmiştir.

Bu emre nazaran evelce 20 lira maaşlı bir memuriyetten açığa çıkarılan bir memur 10 lira maaşlı bir memuriyet teklifi karşısında kalırsa ve bu telifi kabul etmezse almakta olduğu açık maaşı kesilecek, verilmiyecektir.

MİLLİYETİN HARİÇTEN ALDIĞI MEKTUP VE TELGRAFLAR

HAFTALIK SİYASÎ İCMAL

On günden beri Avrupanın her tarafında şiddetli kar yağıyor. Kış korkunç bir kâbus gibi Avrupanın üzerine çökmüştür. Denile bilir ki bütün Avrupa bir kar yığını altındadır. Bir çok yerlerde münakalât münkatıdır. Muhabere de muntazam yapılamıyor. Bu itibarla dünyada olan biten hakkında sarih malûmat elde edilemiyor. Bilhassa İstanbul adeta mahsur bir şehir halindedir. On gündür Avrupadan muntazam posta gelmiyor. Son gelen gazeteler geçen ayda çıkanlardır.

Binaenaleyh harici vukuat hakkındaki malumatı ancak Anadolu ajansı tarafından verilen kısa haberlerle elde edebiliyoruz. Dünya hadiseleri hakkında sarih bir fikir elde edebilmek için de bu muhtasar telgrafların kâfi gelmediğini söylemek bile zaittir.

Hafta arası gelen telgraf haberlerinden haftanın siyasî tarihçesini yazmağa çalışalım. Bu telgraflardan anlıyoruz ki İspanyada bir isyan hareketi başlamış ve hükûmet tarafından derhal bastırılmış.

Esbap ve avamili azıcık müphem olan bu isyan hareketinin ordunun bir kısım zabitleri arasında çıktığı anlaşılmaktadır. İsyanın az çok 1926 senesi isyanına müşabih bir hareket olması muhtemeldir. Malûmdur ki İspanyada Primo de Riveranın kurduğu rejim her şeyden evel orduya istinat etmektedir.

Ordunun her zümresi Başvekili seviyor. Yalnız o orduda asılzadelerden müteşekkil bazı kıtaat vardır ki bu kıtaatın ötedenberi terfi ve saire hususunda bazı imtiyazları vardı.

Primo de Rivera bu imtiyazları ilga etmiştir. Bu itibarla ordunun bir zümresi aleyhindedir.

Ancak askerlerin arkasında bazı eski siyaset adamları da bulunduğu yapılan tevkiflerden anlaşılmaktadır. Ağlebi ihtimal bunlar fırsat gözetmekte idiler. Her halde şurası muhakkaktır ki Primo de Rivera gerek alelumum ordunun ve gerek sükûna teşne olan halk tabakasının itimadını haizdir. Primo de Rivera iktidar mevkiine gelmezden evel İspanya anarşi içinde idi. Fasta İspanyol askerleri boyuna inhizama uğrar. Devletin harici vaziyeti pek zaifti.

Primo de Rivera memlekette kuvetli bir idare tesis etti. İspanya için müzmin bir dert olan Fas işini halletti ve İspanyanın harici vaziyetini düzeltti. Bu itibarla hükûmet bazen şiddetli hareket etsede, halkın itimadını haizdir.

● ● ●

Haftanın diğer mühim hadisesi de İtalya ile Papalık arasındaki itilafnamenin imzasıdır. İhtilâfın şekil ve mahiyeti hakkında bu sütunlarda bir nebze malûmat vermiştik. Yeni İtalyan devletinin teşekküründen evel Papa Romada hükümdar idi. İtalyan ittihadı üzerine Roma İtalyan askerleri tarafından işgal edildi. Papa da bunun üzerine vatikana çekilerek dargın bir vaziyet aldı. O zamandan beri hiç bir Papa bu saraydan dışarı çıkmamıştır.

İmza edildiği haber verilen itilâfname ile Papanın cismanî hukukunun İtalya tarafından tanındığı bildiriliyor. Papanın kendi kendini içine hapsettiği saray ile etrafındaki bir kaç dönüm bahçe bu garip "devletin„(?) arazisini teşkil edecektir.

Tarih bu kadar garip bir devlet kaydetmemiştir. Bu nasıl devlettir ki arazisi, büyük bir devletin paytahtında kâin bir sarayla saray bahçesinden ibarettir? Sonra yalnız münakale ve muhabere değil, hatta her gün ekmeğini et ve sebzesini başka devlete ait paytaht çarşılarından almağa mecburdur. Bu yeni vaziyetin Papaya hiç bir şey kazandırmıyacağı şüphesizdir. Diger taraftan Papanın her gün azalmakta olan manevî nüfuzundan kaybedeceğine de şüphe etmemek lâzımdır. Hulâsa Papalık esasen yıkılıyor, tarihe karışıyordu. Bu itilâf hadisatın bu yürüyüşünü büsbütün tacil edecektir.

● ● ●

Afganistan vukuatının hararetli safhaları tarihine tesadüf eden günler zarfındaki İngiliz gazeteleri gelmiştir.

Bu gazetelerin Afganistana ait haberlerini okurken, İngilizlerin Afgan siyaseti satırlar arasında anlaşılıyor. Bütün gazeteler "Kabil Emir„ inden bahsetmektedirler.

Malûmdur ki dünyada ne böyle bir ünvan ne de böyle bir şahıs vardır. Gerçi sucu Baha kendisini Kâbilde Afgan Kralı değil "Afgan Emiri„ ilân etmiştir Fakat bu şahıs tanınmamıştır. Sonra herif " Kâbil Emir„i değil "Afgan Emiri„ olduğunu iddia etmekte idi.

İngilizlerin Afganistanı, birinin hükûmet merkezi Kâbilde diğerinin de merkezi Kandıharda olmak üzre Afganistanı ikiye ayırmak istedikleri söyleniyordu. Gazetelerin aldıkları ilham üzerine musırren " Kabil Emir„ inden bahstmeleri bu siyasetin matbuat sahasında sinde tatbikatına geçilmiş olmaktan başka bir şey değildir.

Afganistandan her gün gelen haberler Baha idaresinin son günlerini yaşamakta olduğunu bildiriyor. Bu şakinin başkumandanı ! idiasında bulunan bir adam bir kız kaçırma hadisesi yüzünden katledilmiştir. Diger taraftan Kabilin de muhasara edildiği hakkında bir haber gelmişti.

Vaziyette seri bir vuzuh husule gelmesine mani olan amil kardır. Bizde ve her tarafta olduğu gibi Afganistana da çok kar yağmıştır. Çataloa, hatta Yeşilköyden İstanbula trenler gelemediğine göre, Afgan dağlarında ve Afgan yollarında vaziyetin ne derece müşkül olduğu anlaşıla bilir. Baha idaresi ihtimal bugün veyahut yarın düşer. Fakat düşmese de en nihayet mutlaka karlarla beraber eriyecektir.

* * *

Sudanda

Sihirbaz mı?

Sudanda bir tek adam hükûmeti meşgul ediyor

Hartum, 13[A.A] — «Röyter„ ajansı bildiriyor: Süvari kıtaatından ve polis kuvvetlerinden mürekkep bir kol meşhur sihirbaz Gwek Kondingin ihtifagâhının kâin bulunduğu Dengkruş ehramı yakında 8 şubatta Nuer kabilesinin taarruzuna uğramıştır. Taarruz defedilmiş ve Nuer kabilesi efradı firara mecbur olmuştur. Süvariler bunları 3 mil mesareye kadar takip etmiştir. Nuer kabilesinden 18 kişi telef ve bir çok kişi mecruh olmuştur. Maktuller arasında Gwek Wondingt te bulunmaktadır. İngilizlerden hiç bir maktul ve ya mecruh yoktur. Bu musademe Nuer memleketindeki isyanın başlıca muharriki olan Gwek Wondingin meslekine nihayet vermektedir. Mumaileyhin İngiltere aleyhindeki hasmane faaliyeti 1927 ve 1928 senelerinde asker sevkini icap ettirmiştir.

İbni Suut taarruz etti

Berlin, 13 (A.A.)— Bağdattan bildirildiğine göre İbni Suut nihayet uzun müddetten beri beklenilen taarruzuna başlamıştır.

Amerikada

Bahrî inşaat

Vaşingtou, 14 (A.A.) — M. Coolide kruvazörler hakkındaki kanunu imza etmiştir.

İNTİHABIN TASTİKİ

Vaşington, 14 (A. A.) — Kongra geçen teşrini saninin altısında yapılan intihabatta M. Hoover in aldığı 444 ve M. Smith e verilen 87 reyin sıhatını tetkik ve tasdik edilmiştir.

Fransada

TAMİRAT

MÜTEHASSISLAR ALMANYANIN TİCARET MUVAZENESİ TETKİK EDİLİYOR

Paris, 13 [A.A] — Mütahassıslar komitesi bugün toplanarak Almanyaya müteallik bazı hususatı, bilhassa harici ticaret mizanı, sanaylin diger memleketlerdekine nazaran hasılatı ve maişetin şekli hazırı meselelerini tetkik etmiştir.

Paris, 13 (A.A.) — Mütehassıslar komitesi Almanyada ticarete ve hayata müteallik muhtelif meselelerin tetkikine devam etmiştir. M. Schacht bilhassa M. «Parker Gilbert»in son raporunda münderic neticeleri münakaşaya çalışmıştır.

Şiddetli soğuk var — Paris, 15 (A.A) — Fransanın muhtelif yerlerinden gelen telgraflardan şiddetli ve devamlı bir soğuk hüküm sürmekte olduğu bildirilmektedir. Bir çok yerlerde mebzul surette yağan kar demiryollarında ve diğer yollarda münakalâtı güçleştirmektedir. Müteaddit akar sular ve kanallar donmuştur. Ölümle neticelenen haylı kazalar vuku bulmuştur.

* Delirmiş — Paris, 13 (A.A.) — Zabıta müfettişlerinden biri bir cinnet buhranı esnasında arkadaşlarına silâh çekmiş, bunlardan üçünü biri ağır olmak üzre yaralamıştır. Mütecaviz tevkif edilmiştir.

***Varidat menbaları** — Paris, 14 (A.A.)— "Petit Journal„ gazetesi Alman mütehassısların meslektaşlarını Almanyanın varidat menbalarının kifayetsizliğine inandıramayacağını yazmaktadır. Almanyanın malî istitaatinden de bahseden mezkûr gazete mütahassısların 1924 de izhar ettikleri mutedil kanaatlardan rücu edeceklerine ihtimal verilmediğini de ilâve etmektedir.

Pariste hava — Paris. 14(A.A.) Soğuk her tarafta devam ederek yeni zaiyata sebep olmakta iktisadî hayatı felce uğratmaktadır. Bununla beraber Paris havalisinde hava mülayimleşmiştir.

*** Tamirat ajanı yatakta**

Paris, 14 (A.A.) — " Matin„ gazetesi M. Parker Gilbert in gripe tutularak esiri firaş olduğunu yazıyor.

— Kabine toplandı—Paris, 14 (A.A)— Nazırlar meclisi parlamento programına dahil olan mesail hakkında tetkikatta bulunmuştur.

İngilterede

Vatikan

Cemiyeti akvama girmek isterse İngiltere ne yapacak?

Londra, 13 (A.A) — Avam kamarasında kendisinden istizahatta bulunan Sir Austen Chamberlain atideki beyanatta bulunmuştur :

"Vatikanın cemiyeti akvama kabul edilmesini talep etmiş olduğuna dair hiç bir haber almadım. Böyle bir müracaatın vukuu takdirinde İngiliz hükûmetinin takip edeçeği hattı hareketi şimdiden tarif etmek nabemevsimdir. Sir Chamberlain sözüne devamla demiştir ki :

«Ben hükûmetin cemiyeti Akvam âzası olmak sebebiyle icrasını muvafık göreceği bir teşebbüsü icra etmemeye hükûmet namına taahhüt edebileceğimi zannetmem. »

Bundan sonra Sir Austen den Papanın Papalık ile cemiyeti akvam arasında her hangi bir rabıta tesisine çalışmamakta olduğu hususunun kendisine vazihan ihsas edilip edilmediği, sorulmuştur.

Hariciye nazırı buna cevaben mes'elenin bu şekilde olduğunu yani Papanın böyle bir niyette bulunmadığını zannetmekte olduğunu söylemiştir. Bundan sonra Vatikan ile İngiltere arasındaki siyasî münasabata temas eden Sir Chamberlain Papa ile İtalya kralı arasında aktolunan muahedenin bu münasebatın her hangi bir surette tadilini icap edeceğini söyleyecek vaziyette olmadığını beyan etmiştir.

*** Kral iyileşti**— Bignor, 13 (A.A.)— İngiltere Kralı bugün bir kaç saatını yatak odasının penceresi önünde gazete okumakla geçirmiştir. Ahvali sıhhiyesindeki salâh o derecede dir ki hali hazırda almakta olduğu gıda tabiidir.

*** Soğuk var**— Londra, 13 (A.A.) — Bu gün termometre dünküden daha düşmüştür.Daha fazla soğuklar olacağı söylemektedir. "Herfodshire„de kâin Rossonwye da Fahronheit nakıs6dır. Reading yakınında Taymis nehri buz tutmağa başlamıştır „Guildford„ta Vey nehri donmuştur.Londradaki Lea nehrinin bir kısmı donmuştur. Kennet kanalında bir çok salapuryalarla diğer bir takım bahri merakip buzlar içinde mahsur kalmış, kanal da Reading kurbünde donmuştur. Fazla miktarda yağan karlar dolayısiyle Gal memleketinde Salisbory ovasında yollar geçilmez bir hale gelmiştir.

Selâmet ordusu meselesi

Londra,(A.A.)—Selâmet ordusu âli meclisi ceneral "Booth„un avukatını dinledikten sonra mumaileyh ceneraldan kumadanlık sıfatının nezedilmesine 5 muhalif ve 4 müstenkif reye karşı 52 rey ile karar vermiştir.

Londra , 14 (A.A.) — Ceneral Higgins Evangeline Boothun kazanmış olduğu 17 reye karşı 42 rey kazanarak selamet ordusu Cenerali intihap edilmiştir.

* Endişe ediyor — Londra, 14, (A.) — Geçen gece Londrada hava görülmemiş derecede soğuk olmuştur. Bir çok su mecralarının patlayıp harp olması yüzünden hasıl olan zarar ve ziyan on binlerce İngiliz lirasına balig olmaktadır. Buzların çözülmesinin büyük feyezanlar tevlit etmesinden endişe edilmektedir.

*** Lehistanda telefon** —Londra, 14 (A.A.) — İngiltere - Lehistan telsiz telefon servisinin küşat resmi yarın icra edilecektir.

Macar muahedesinin tadili

Brüksel, 14 (A.A.)— Cemiyeti Akvama muzaheret cemiyetleri birliği divanı Trianon muahedesinin yeniden tetkiki lehinde Macar cemiyeti tarafından izhar olunan arzu hakkında tahkikat icrasını tehir etmiştir.

*** Çin sefiri**—Londra 13,(A.A.)— Çinin yeni berlin sefiriM.Chiangtsopin bu gün itimatnamesini reisicumhura taktim etmiştir.

MÜTEFERRİK HARİCÎ HABERLER

Bir vapur batti

Boulogne, sur mer 13 (A.A.)— "Mancherster Commerce „ vapuru mürettebatı 16 kişiden ibaret olan "Etoile du Sud„ namındaki Fransız vapuruna 5 şubatta Palymouth, kurbünde sis esnasında çarpmış, mezkûr vapuru batırmıştır. Bu 19 tayfanin kurtarılıp kurtarılmadıkları meçhuldür.

*** Yunan bütçesi**— Atina, 14 (A.A.)—Meb'usan meclisi bütçeyi kabul etmiş ve mart nihayetine kadar içtimaını tatil etmiştir.

Kayalara oturdu — Hong kong 14 (A.A.) "Moth„ namındaki İngiliz gambotu Webster kayalıklarına oturmuştur.

*** Tayyarenin parçaları** — Paris, 14 (A.A) — "Matin„ gazetesinin Marsilyadan istihbarına nazeren Cuma günü bir tecrübe tayeranı yapmak için karargâhından hareket etmiş olan deniz tayyaresinin enkazı bulunmuştur. Tayyarenin rakipleri olan iki gencin akıbeti meçhuldür.Bunların denize düştükleri zannolunuyor .

*** Romanya istikrazı**—Londra, 14 (A.A.) — Romanya istikrazının kayt muamelesi sabahleyin saat 10 da kapanmıştır.

* Çekoslovakyada kış — Prague, 14 (A.A) — Slovakyada şiddetli bir kar fırtınası hüküm sürmekte olup demir yollarını kar altında mahsur bırakmış ve Bratislavın etraf ile alâkasını tamamen kesmiştir. Hemen bütün mektepler kapadılmıştır. Telgraf muhaberatı son derece güçlükle icra edilmektedir. Emtia ve yolcu nakliyatı asgarî hale inmiştir.

* Silezyada bir hadise — Berlin, 13 (A.A) — Yukarı Silezya diyetinin Lehistan reisi cumhuru tarafından feshi ve Alman meb'uslardan M. Ulitz in tevkifi burada heyecan tevlit etmiştir.

İsviçrede Soğuk

Bern, 13 (A.A.) — Soğuk hâlâ şiddetli surette hükûm sürmektedir. İsviçrenin şarkî kısmındaki bazı vadilerde hararet sıfırdan aşağı 30 dereceye inmiştir. Cenovre gölü üzerinde seyri sefer durmuştur. Birkaç kişinin öldüğü bildiriliyor.

*** Almanyada sahtekârlık** — Laipzig, 14 (A.A) — 10 kürk taciri bir kaç milyon kıymetinde sahte çekler tanzim etmiş olmak töhmetiyle tevkif edilmişlerdir.

*** Misakın kabulü**— Paris, 14 (A.A.)— Meb'usan meclisi hariciye encümeni "Briand Kellog„ misakına müteallik mazbatanın ilk iki kısmını tasvip etmiştir. Bu kısımlardan biri tarihî bir izahnamedir. İkinci kısım ise Fransanın harp aleyhinde mücadele hakkındaki telekkilerini beyan etmektedir.

*** Kuşculuk sergisi**—Paris, 14 (A.A.)—Ziraat nazırı M.Hennessy kuşçuluk hakkında tertip edilen 58inci meşherin küşat resmini icra etmiştir.

*** Hintlilerin kararı**—Bombay, 14 (A.A.)— Hint prensleri meclisi büyük Britanya ile ittihadı muhafaza lehinde bir karar sureti kabul etmiştir.

İLÂNLAR

İLÂN

Muhterem müşterilerimizden gördüğümüz rağbet ve iltifata fiilen teşekkür etmiş olmak için Beyoğlunda Tokatlıyan oteli karşısındaki Tokatlıyan perukâr salonumuzu ramazanı şerif münasebetiyle geceleri saat yirmi üçe kadar açık bulunduracağımızı ilân ederiz. Tokatlıyan otell perukâr salonu sahibi Kostantin İstavridis.

Yüksek mühendis mektebi mübayaat komisyonundan: Mektebin Kimya laboratuvarı için mübayaa olunacak kimya alâtı ile ecza için şubatın 11 inci gününden itibaren martın 6 ıncı çarşamba günü saat on üç buçuğa kadar alenî münakasa icrası takarrur etmiştir. Teminat muvakkatte akçası 225 liradır. Taliplerin münakasa şaraitini öğrenmek üzre mektep müdüriyetine müracaatları ilân olunur.

TİCARET ve ZAHİRE BORSASI

14 Şubat 1928

		AZAMÎ K. P.	ESGARI K. P.
Buğday			
Yumuşak	-	—,—	—,—
Kızılca	-	—,00	—,—
Sünter	-	—,00	—,00
Sert	3-5	18,00	18,00
Dönme	-	—,—	—,—
Yumuşak mahlut			
Sert	0-0	—,00	00,00
Romanya	0-00	—,00	00,00
Bulgarietan			
Zahire			
Çavdar		15,12	15,10
Arpa		14,—	13,25
Mısır		14,00	14,00
Yulaf		10,05	09,25
Keten tohumu		—,—	—,—
Fasulye		42,00	36,20
Mercimek		00,00	00,00
Nohut		192,0	19,20
Börülce		—,00	—,00
Bakla		00,00	00,00
Hububat			
Susam		00,00	00,00
Kuşyemi		00,00	00,00
Un			
Ekstra Ekstra		1425,00	1400,00
Ekstra		1295,00	1240,00
Birinci yumuşak		1385,00	1300,00
Birinci sert		1300,00	1260,00
İkinci		0000,00	0000,00
Üçüncü		0000,00	0000,00
Razmol			
Kepek			
Paspal			

İstanbul Hayvan Borsası

14,2,1928 Diri satışlar

Cinsi	Adet	Kilo fiyatı azami	Kilo fiyatı asgar
Kıvırcık	—	—	—
Dağlıç	—	-	—
Karaman	—	—	—
Karayaka	11	40	40
Kuzu	—	—	—
Keçi	281	26	30
Sığır	113	12	37
Dana	5	20	22

Son Haberler

«Oeuvre» takdir ediyor

Paris, 13 (A.A.) — Oeuvre gazetesi Türk alfabesinin islahından bahis neşrettiği bir makalede bu islahatın hürmet telkin eden ve şiddetli siyasî inkilâpların daima en mühim memleketlerin hayatında tecelli ettiğini hatırlatan muazzam bir eser olduğunu yazmaktadır,

(Oeuvre) diyorki : Bu islâhatın en mühim faydası maarifin inkişafı ve Türkiye ile cihanın diğer kısmı arasında Arap Alfabesinin yükselttiği seddin yıkılması olacaktır.

Bu islahat Gazi hazretlerinin dedikleri gibi insaniyet tarihinde Türkiyeye şanlı bir mevki temlnini istihdaf eden hareketin bir cüz'üdür. Memleketi maziye, hem de sıkı sıkıya rapteden bağları büyük bir azm ile koparan iktidar fırkası her islahat işine kat'î bir karar ve güzel bir görüşle teşebbüs ediyor (Oeuvre) gazetesi dil teceddüdü en mühim safhalarından biri olan Türkiyenin ihyası eserinde iktidar fırkasına muvaffakıyetler temenni etmektedir.

İneboluda Kar

İnebolu, 14 (Milliyet) — Dünden itibaren Kar kesildi. Yağan kar süratle eriyor.

Belediye kanun layihası

Ankara. 14 (A.A) — Dahiliye vekâletince hazırlanan ve devlet şurasınca tetkikatı hitam bulan belediye kanun layihası iera vekilleri hey'etine takdim kılınmıştır.

28 Şubatta

Pera Palas salonlarında

Matbuat cemiyeti

Hususî aile balosu

Türk Matbuat cemiyetinden:

Bazı müessesat ve fabrikalarca Matbuat balosunda tevzi edilmek üzre gönderilmesi arzu edilen kotiyon ve sairenin nihayet Şubatın yirminci gününe kadar Cağal oğlunda Matbuat cemiyeti merkezine teslim edilmesi, aksi taktirde kabul edilemeyeceği beyan olunur.

ISTANBUL BORSASI

İSTİKRAZLAR		
İstikrazı dahili	92	—,—
Düyunu muvahhide	221	25
İkramiyeli demir yolu	8	80
SENETLER		
İş bankası	13	60
Anadolu demir yolu	28	40
İ. Tranvay. Ş.	82	
İ. U. S. Şirketi	27	
İ. Su Şirketi	37	—
T. Tütün ▲ Ş.	10	95
İ. Değirmen Ş.	41.25	
Ş. Değirmen Ş.	8	15
A. Çimento Ş.	40	25
İ. Telefon Ş.	30	80
Ş. M. Ecza Ş.	35	70
Ş. Hayriye	81	50
TAHVİLAT		
Anadolu D. Y. 1. T. 2. T. 3. T.	41	
Tünel şirketi	4,52	
Elektirik şirketi	—	
Rıhtım Şirketi.	19	
H. Paşa liman şirketi	—	
ÇEKLER		
Londra	984	—,—
Newyork	0,49	31,25
Paris	12	62,50
Atina	38	00,00
Cenevre	2	56,00
Roma	9	42,50
Bükreş	24	37,50
Amsterdam	1	23,00
Brüksel	3	54,25
Sofya	68	12,50
Prag	16	62,50
Berlin	2	07,75
Viyana	3	50,25

İLÂLAR

İstanbul emvali eytam mdürüriyetinden:

Şerif Zeyt beyin idareye vefaen mefruğ bulunan Üsküdarda İhsaniye mahallesinde Sultaniye ve orta sokaklarda atik 7 cedit 9 ve atik 12 cedit 16 numaralı ma bahçe hanesi bilmüzayede bin altıyüz liraya talibi uhtesine ihalesi icra edilmiş isede mumaileyhin ikametgâhı meçhul bulunduğu cihetle ihtarname tebliğ edilememiş olduğundan tarihi ilândan itibaren bir mah zarfında idareye müracaatle tesviyei deyn eylemediği takdirde muamelei mukteziye ifa edileceği malumu olmak ve ihbarname makamına kaim olmak üzre ilân olunur.

ALÂMI MAFSALİYE

VİTTEL için devai suların tekmil havas ve anasırını camidir.

Tabif, maden, sofra ve rejim sularının yalnız (VİTTEL) de feaidi umumiyesi tasdik edilmiştir,

Böbreklere tesiri kat'isi olan — Kara ciğere tesiri azimi olan

GRANDE SOURCE

damla, mesane ve şeker hastalığı — kare ciğerin ihtikan ve sancısı

Acenta ve depoziterleri A.D'ORFANİ. İstanbul Şamlı han numero 1-2

Deniz mübayaat komisyonundan:

220 Roda muhtelif burgatada lif halat kapalı zarfla: ihale tarihi, 23 Şubat 929 Cumartesi saat 14 te

35 Roda muhtelif burgatada çelik tel halat kapalı zvrfla: ihale tarihi 23 Şubat 929 Cumartesi saat 15,5

Deniz kuvvetleri ihtiyacı için lüzumu olan balâda muharrer muhtelif burgatada lif ve çelik tel halat kapalı zarfla münakasaya konmuştur. Şartnamesini görmek isteyenlerin her gün ve itasına talip olanların ihale gününde ve muharrer saatta Kasımpaşada mübayaat komisyonuna müracaatları.

Trikotaj ve çorapçılık Türk anonim şirketinden

Trikotaj ve çorapçılık Türk anonim şirketinin hey'eti umumiyesinin 28 şubat 1929 perşembe günü saat ondörtte şirketin Riza Paşa yokuşunda Çavuşoğlu hanındaki merkezinde zirdeki ruznameyi karara rapt etmek üzere in'ikat edeceğinden bilumum hissedaranın mezkûr gün ve saatte teşrifleri rica olunur.

Ruznamei müzakerat:

1— Bilânçonun tetkiki meclisi idare ve müraklp raporlarının kıraati.

2— Meclisi idare âzalarının ibra ve yeniden intihap icrası.

3— Meclisi idare teklifatı

4— Müraklp intihadı.

Devlet demir yolları ve limanları umumî idaresinden:

61 kalem eczayı tıbbiye münakasası 10 Mart 929 Pazar günü saat (16)da Ankarada Bolu palasta malzeme dairesinde icra edilecektir. Münakasaya iştirak edeceklerin teklif mektuplarını ve teminatı muvakkatelerini yevmü mezkûrda saat (15,30) a kadar umumi idare yazı işleri müdürlüğüne vermeleri lâzımdır. Talipler münakasa şartnamelerini (100) kuruş mukabilinde Ankarada malzeme dairesinden, Haydar paşada mübayaat komisyonundan tedarik edebilirler.

MİLLİYETİN ŞEHİR VE MEMLEKET HABERLERİ

POLİSTE

Olur şey değil

Yedi yaşında bir çocuk intihara teşebbüs etti

Yeniköyde sakin Mehmet efendinin 7 yaşındaki çocuğu Hilmi babasınkendisini tekdir etmesinden müteessir olarak, evde bulduğu tabancayı göbeğine sıkmak suretile intihara teşebbüs etmiştir

* **Bir intihar daha.**— Dün sabah Arnavut köyünde Ali isminde bir delikanlı, henüz anlaşılmıyan bir sebepten dolayı tabancasını göğsüne sıkarak intihara kalkışmış pek ağır bir surette yaralanmıştır. Mecruh haleti nezide hastahaneye kaldırılmıştır.

* **Karı dövülür mü** — Kundura boyacısı Hasan zevcesini hem dövmüş, hem da yaralamış.

* **Koyunları çalanlar** — Gedikpaşada koyun taciri Rifat B.in iki koyununu çalan Ali ile Mevlût derdest edilmişlerdir.

* **Dünkü yangınlar** — Dün gece Galatada Kemenkeş mahallesinde boş bir binadan, Aksarayda İnebey sokağında İsmet hanımın evinden ve Mahmut paşada 38 numaralı dükkândan yangın çıkmış ise de derhal yetişilerek söndürülmüştür.

Zahir kaçakçılığı — Zabıta memurları Beyoğlunda Polonya sokağında İstamatinin hanesini taharri ederek yüzlerce paket morfin, okkalarla kokain, afyon, esrar, heroin bulmuşlar ve mus adere etmişlerdir. İstamati büyük bir kaçakçı şebekesinin başında bulunduğu anlaşılmış ve Adliyeye teslim edilmiştir.

* **Unkapanında sirkat** — Unkapanında oturan zahire tacirlerinden Etem Nuri efendinin evine dün akşam hırsız girmiş kümesteki 42 tavuğu çalmıştır. Hırsızın kim olduğu malum değildir.

SPOR

Kır koşusn

Bu sabah saat onda Şişlide yapılacaktır

Galatasaray klübünün bazı spor müsabakaları vardır ki memleketin spor hadiseleri arasında daima mühim bir mevki işgal etmişlerdir. Her sene yapılan Galatasaray atlatizm birincilikleri, kır koşusu şampiyonlukları, deniz birincilikleri bu kabildendir.

Galata sarayın kendi azasına ait olan bu müsabakalardan birinin de kır koşusu şampiyonası olduğunu söylemiştik. Her sene elli, altmış sarı kırmızılı atlet arasında büyük bir ehemmiyet verilen bu kır koşusu biriciliği bu sene de bu gün yapılacaktır.

Koşuya bu sabah saat tam onda Şişlide tramvay deposunun önünden başlanacaktır. Kar ve hattâ çamurlu arazi üzerinde Galatasaylı atletlerin geçirecekleri imtihan mesafesi üç kilometredir. Müsabaka dörder kişiden mürekkep atlet gropları arasında cereyan edecektir. Her atlet Müsabakada kaçıncı gelirse o kadar puan mensup olduğu dört kişilik takımın hesabına kaydedilecektir. Bu suretle en az sayı alan takım tabiatile koşunun birincisi addedilecektir.

Meselâ bir takıma mensup dört koşucunun farzı muhal olarak sırasiyle birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü geldiğini farzedelim: Bu takdirde o takım 10 puan almış alacaktır. Ondan daha az bir sayı alacak takım bulunmıyacağı için birinci olacaktır. Bir şekil müsabakaların en cazip noktası bütün müsabıklar koşuyu bitirmedikçe birinciliği alacak grupun hangisi olduğunun anlaşılmaması keyfiyetidir. Atletlere muvaffakıyet temenni eylerzi.

MAHKEMELERDE

Enis Fahrî efendi

Polisten dosya almakla maznunlar muhakeme edildi

Polisten dosya almakla maznun Emin, Fahri, Abidin, İlhami efendinin muhakemesine dün Üçüncü Ceza makhemesinde devam edilmiştir.

Müddei umumi maznunların sirkat fiilinden beraetlirine, vazifeyi suyi istimal cürmünden dolayı tecziyelerini istemiştir. Talepnamede Enis Fahri efendinin 64, İlhami efendinin 340ncı maddelerle tecziye edilmeleri.

Enis Fahri efendinin Ayşe hanımın emniyetini suyi istimal ettiğinin sabit olduğu zikredilmekte ve bu hususta tecziyesi talep edilmektedir.

Ahmet Hazim efendinin Enis Fahri efendi aleyhine açdığı emniyeti sui istimal davasında mürurü zaman görüldüğünden bu sebep ten davaya mahal olmadığı talep edilmiştir. Maznun vekilleri müdafaalarını yapmak üzre muhakeme başka bir güne kalmıştır.

* **İki Avukat** — Baro meclisi inzibatı son günlerde muhim bir şikâyeti tetkik etmektedir. Barut inhisarı idaresi Baro meclisi inzibatına müracaat ederek, kendi vekilleri olan maruf iki avukatın İnhisarın menfaatlarına mugayir harekette bulunduklarını söylemiştir. Mevzu bahsolan bu şikayet 150,000 liralık bir mesele etrafında cereyan etmiştir. Baro inzibat meclisi bu şikâyeti tetkik etmektedir.

Yakında bu hususta bir karar verilecektir. Henüz bir karar verilmediği için haklarında şikâyet edilen avukatların isimleri mektum tutuluyor.

Ankarada bahar havası

Ankara 14 (Milliyet) Bugün hava çok güzeldi. Adeta bir qahar havasını andırıyordu.

MAARİFTE

Millet mektepleri

Muntazam devam etmiyenler takibata oğrayacak

Millet mekteplerinde tedrisata devam edilmektedir. Bir iki mektepte bazı kimselerin derslere muntazam devam etmedikleri görülmüştür.

Millet mektepleri muallimleri bu kabil kimselerin isimlerini yazarak Polise vermiştir. Polis, bunlar hakkında evamiri hükûmete ademi riayetten dolayı takibat icrasına başlamıştır.

EMANETTE

Kızak tecrübesi

Yarın Hamit B.in huzurunda yapılacak

Karlı havalrda kullanılacak kızağın tecrübesi yarın emanet muavinlerinden Hamit beyin huzurunda yapılacaktır. Kızak dün Şehremanetinin önüne getirilmiştir.

Fakat çok havaleli olan bu kızak o kadar elverişli değildir. Kızak sahibi bugün bazı tadilât yapacak cumartesi günü de tecrübe edilecektir.

* **Kanalizasyon çukurları** — Kanalizasyon çukurları karlarla dolduğundan faaliyet tahtit edilmiştir.

Şehremaneti kanalizasyonun yapılan kısımlarından istifade etmeğe karar vermiş ve şirketten bir mütahassis istemiştir.

Bu mütahassısın yanına Türk amele ve memur verilecek bunlar şebekenin nasıl işlediği gosterilecektir.

ABİDEYE ÇELENK KONACAK

Emden gemisi zabitan ve efradı tarafından bugün Taksim meydanındaki Cumuriyet abidesine çelenk vazzolunacaktır.

Emden gemisi muzikası önde olduğu hale Emden efradı İstiklâl Caddesini takiben taksime gelecek ve merasimle çelenk vazzedilecektir.

İLÂNLAR

ISTANBUL VİLÂYETİ

DEFTERDARLIK İLÂNATI

Satılık eşya İstanbul deniz kumandanlığı levazımı mütenevvia anbarında mevcut bez hortum kemik kömürü, müdevver lunbuz camları, dikiş makinaları, lüküs lambaları ve saire ki ceman 450 kalem hurda eşya, muhammen bedeli 500 lira, görmek isteyenler mezkûr anbar memurluğuna müracaat edecekler; müzayede Daftardarlıkta 7 mart 1929 da yapılacaktır.

* KIRALIK BOSTAN Topkapı sarayi dahilinde arslan haneler içindeki bostanla cephanelik önünde iki parçada, icar müddeti üç senedir, muhammen bedeli 155 lira, müzayede 7 Mart 1929 de defter darlıkta yapılacaktır.

* Satılık Romorkör kara deniz buğazında alacalı mevkiin de mağruk Liverpol romorkörü, muhammen bedeli 950 lira, müzayede 7 Mart 1929 da Defterdarlıkta yapılacaktır.

* SATILIK ROMORKÖR Karadeniz boğazında Alacalı mevkiinde mağruk İstanbul romorkörü muhammen bedeli 1000 lira müzayede 7 Mart 1929 da Defterdarlıkta yapılacaktır.

Önümüzdeki pazar günü

Madam Mari Terez Pierat şehrimize muvaselet edecektir.

Meşhur Fransız trajediyeni Madam Mari Terez Pierat ile Jorj Moloy ve kuopanyası pazar günü akşamı saat tam 21 de Fransız Tiyatrosunda ilk temsil olarak Hanri Bernştaynin şaheseri olan

LA RAFALE piyesi temsil edilecektir.

18 Şubat pazartesi akşamı Lusyen Bernarin son eseri olan

LE COEUR PARTAGE. Diğer temsillerin programı tiyatro kişesinde taeli kdilmiştir. Kişeler bilet satışına devam etmektedirler

Şehremaneti Beyazıt dairesinden:

Mahallesi	Sokağı	N.	
Hızırbey	Hacırecep	3	Hane
Aksaray Guraba Hüseyinağa	Tramvay caddesi	243	
»	»	245	
»	»	247	
»	»	249	
»	»	251	
»	»	253-255	
»	»	257	
»	»	259	
Camcı Ali	Vezneciler	15	
»	»	35	

Yukarıda yazılı bir hane ile 9 dükkânın ankazı kapalı zarf usulile hedim ve nakli alıcıya ait olmak üzre müzayedeye vazedilmiş ise de talip zuhur etmediğinden pazarlık suretile satılacaktır. Talip olanların 26 Şubat 929 Salı günü saat 14 te daire encümenine müracaatları ilân olunur.

MÜTEFERİK HABERLER

Bankada ihtilas

Şehrimiz deki şubesini tasfiye etmekte bulunan Bank Belejin hüsnü hal şahadetnamesi almak uzre Parise giden müdürlerinden Organyanın hesabatı tetkik edilirken50,000 lira açığı çıkmıştır. Hesabatı tetkik edilmekte bulunduğundan açığın daha ziyade büyümesi muhtemeldir. Organyanın Pariste tevkifi için Fransız Polisine müracaat edilecektir.

Grup komisyonlarında beşer âza bulunacaktır. Borsaya dahil emtia dört sınıfa ayrılırsa, Borsa meclisi yirmi kişiden teşekkül eyliyecek demektir. Halbuki bu günkü meclis sekiz kişiden ibarttir.

* **Faaliyet cedvelleri**—Dahiliye vekâleti vilâyet ve Belediyelerden 1925 senesinden 1928 senesi nihayetine kadar faaliyetleri programını sormuştur. Vilâyet cedvelleri hazırlamaktadır. Şehremaneti de bu işe mektupçu Osman Beyi memur etmiştir.

* **Kadastro faaliyeti** — Kadastro hey'etleri tarafından Beyoğlu mahallelerinin tahdidine devam edilmektedir.

Kadastro hey'etleri köprünün Karaköy tarafından işe başlamışlar ve Şişhaneden Azap Kapıya inmişlerdir. Bu müselles dahilinde 14 mahalle tespit edilmiştir.

Şimdiki halde Beyoğlu dahilinde kaç mahalle bulunduğu kadastroca malûm değildir.

* **Harikzedelere battaniye**— Hilâli Ahmer cemiyeti tarafından bu gün Tatavla harikzedelerine 200 battaniye tevzi edilecektir. Harikzedelerin cemiyette 8,000 lirası toplanmıştır. Bu parada yakında tevzi edilecektir.

* **Kongre paldı** — Hilali Ahmer Istanbul merkezinin 15 Şubatta inikadı mukarrer kongresi bir müddet tehir edilmiştir. Kongrenin ne gün inıkat edeceği Salı günü heyeti merkeziye toplandıktan sonra belli olacaktır.

* Teffiz işleri ilerliyor — Teffiz komisyonları dün içtima etmişlerdir; komisyonlar bundan sonra her gün toplanacaklardır. Dünkü içtımada İskân umumî müdürü Hacı Mehmet ve mülkiye müfettişi Müfit beyler de bulunmuşlardır.

* **Varşovaya gitti** — Lehistan sefareti ticaret müsteşarı M. Sigismond Vetulani Varşuvaya gitmiştir.

* **Şahadetnama veriliyor** — C. H. F. Beşiktaş nahiyesinden; "Halk dersaneleri talebesine tevzi edilecek şahadetname merasi i 18-2-929 Pazartesi akşamı icra edileceğinden davetlilerin teşrifleri rica olunur.„

* **Telgraf muhaberatı** — Havaların düzelmesi üzerine bozulan telgraf hatları tamir edilmiştir. Hatların bozuk olduğu zamanlarda, harici muhaberat telsizle yapılmıştır Telgraflar buradan Sofyaya verilmiş, oradan da mahallerine çekilmiştir.

* Serbest mıntaka — Ticaret odası bahriye şubesi müdürü Mehmet Ali Nısfet bey serbest mıntaka işlerinin müzakeresi için Ankaraya davet edilmiştir. Mehmet Ali bey evvelki akşamki ankara trenile ankaraya gitmiştir. Pazar günü avdet edecektir.

KAZALAR

Feci bir kaza

Bir kondoktörün ayağı kesildi

Fatihte dün akşam feci bir kaza olmuş, Mehmet isminde bir arabacının sürdüğü yük arabası, tramvay kondüktörlerinden zavallı Mustafa ef. ye çarparak yere düşürmüş, Zavallının ayağı tekerlekler altında kalarak diz kapağından hurdhaş etmiştir.

Vasıf Bey

İzmir meb'usu Vasıf Bey bugün Köstence tarikile şehrimize gelecektir.

İktisadi H.

Zahire Borsası

Ticaret ve zahire borsası yeni talimatnamesi

Ticaret ve Zahire Borsası için yeni bir nizamname projesi hazırlanmıştır. Nizamnamenin ihtiva ettiği esaslar hakkında Tiçaret odası kâtibi umumisi Vehbi bey dün bir muharririmize şu malûmatı vermiştir.

"— Elimizde mevcut olan borsa talimatnamesi bu günkü ihtiyaca kâfi değildir. Çünkü borsamız günden güne inkişaf ve vüs'at kesbetmektedir. Bunun için mevcut ihtiyaca tekabül etmek üzre yeni bir proje hazırlanmıştır. Proje yapılırken bir çok memleketlerin borsalarındaki ahkâm tetkik edilmiştir.

Yapılan tetkikatta borsaya dahil olan mevad ve emtianın nevilerine göre gruplara ayrılması ve her grup için idarî bir komisyon teşkil edilmesi ve borsa meclisinin de bu komisyonlardan terckküp etmesi muvafık görülmüştür.

Şu hesaba göre borsa meclisindeki âza adedi artacaktır. Bundan başka borsada hakem ve musalaha usulleri de kabul edilmiştir.

Bilhassa borsa muamelâtının Peşin ve vadeli olmasına göre tabi olacağı ahkâm dahi nazarı dikkate alınmıştır.„

* **Yeni bir şiret** — (Temaşa ve Teyatro şirketi) namile yeni bir şirket teşekkül etmiştir. Istanbul meb'usu Edip Servet ve A.Bilyoti beyler şirketin müessislerindendir.

Bu şirketin yıldızı isticar edeceği söylenmektedir.

* **Üsküdar Bankası**—100.000 lira sermaye ile teşekkül eden Üsküdar Bankası Ticaret müdürlüğüne müracaat ederek nizamnamesini vermiştir. Bankanın müessisleri Diyarbekir meb'usu Hafız Rüştü, Hüseyin Cahit, Balıkesir meb'usu Mehmet Cavit, Hacı Adil, Emrullah, Hasan, Osman, Niyazi beylerdir.

Salâhiyett bir zatın Verdiği resmî malûmata göre bir buçuk sene zarfinda beş bankada memurlar tarafından sirkat yapılmıştır. Bu sebepten bankalarda memurlara karşı bir ademi itmati cereyanı hasıl olmıştır.

Tatavla harikzedelerine

İstanbul Hilâliâhmer cemiyeti riyasetinden:

Tatavla harikzedegânına ianeten İngiltere sefiri hazretlerinin refikai muhteremesi Ledi Klark tarafından birinci defa olarak cemülrsal olunan 937 lira 50 kuruş ile Hereke mamulatından 150 battaniye mubayaa ve muhtacine tevzi edilmiş ikinci defa olarak da yene müşarünileyha tarafından mersul 1,500 liranın 1,300 lirasile Süreyya paşa fabrikasından mubayaa edilmiş olan 200 bataniye de bugün tevzi edilmiştiç.

Üçüncü dafa olarak gönderilmiş olan 2000 lirada şehremaneti cellesinden mersul 5000 liraya ilaveten müstahikkine an karip tevzi edilecektir.

Bu babdaki teşekkûratı mahsusamızın beyanına delâlet buyurulması mütemennadır efendim.

İLÂNLAR

Liseler mubayaat komisyonundan:

Istanbul kız lisesi için numunesi vechile 800 metro lacivert kumaş şubatin 17 inci Pazar günü akşamı pazarlık sureti ile mubayaal olunacaktır. Taliplerin muayyen günde komisyonumuza muracaat eylemeleri.

Muallim

Dr. HAFIZ CEMAL

Dahili, sinir ve çocuk hastalıkları mütahassısı

Cumadan mada hergün saat (14-16) ya kadar Dtvanyolundaki kabinesinde ve Cumartesi, Salı günleri (Rami) de (9-12) raddelerinde hasta kabul eder. Telefon Istanbul 2398 11

MEMLEKETTE

İzmirde şiddetli yağmurlar

Manisa ve Menemen ovaları kâmilen su altında kaldı-İzmir - Balıkesir - Bandırma trenleri işlemeğe başladı Asılsız haber işaa eden üç kişi tevkif edildi

İki gün İzmire ve civarına dehşetli yağmurlar yağmış ve bir çok mahaller su altında kalmıştır. Kızıl çullu deresi geçen defadan daha fazla olarak tuğyan etmiş, bereket versin tahribatı o kadar fazla olmamıştır. Tarlaları basan sular bazı iniş mahallerde çaylar husule getirmiştir. Buca civarındaki bağlarda asma fidanları kısmen su altında kalmışlardır

Gerek yğmurlardan, gerek eriyen karlardan dereler taşmıştır, ovalar istilâ eden suların mahsulâtı zararı uğatmış olduğu söylenmektedir. Haber aldığımıza göre Buca ve havalisine fındık büyüklüğünde dolu yağmış, iki santimerelik bir kalınlık içinde her tarafı örtmüşür.

Şehitler civarı gine sular altında kalmış, fakat geçen defaki gibi endişe aver olmamıştır.

Öğleden sonra İzmire de iri taneli dolu yağmıştır.

Her taraf su altında

Menemende şiddetli yağmurlar yğmaktadir. Yağmur dağlardaki karları da erittiği için Menemen ve Manisa ovaları su altında kalmıştır. Çaylar taşmıştır. Demir yolunda bir arıza olup olmadığı henüz anlaşılmamıştır.

* **Bandırma-Balıkesir hattı**— Bandırma-Balıkesir havalisinde ki karlar yüzünden inkitaa uğrayan şömendöfer münakalâtı hattın temizlenmiş olmasına binaen dünden itibaren tirenler muntazaman işlemeğe başlamış ve yolcu kabul edilmiştir.

Balıkesir muhabimizin bildirdiğine göre mezkûr şehir ile Edremit arasındaki karlar temizlenmiş otomobil munakalatı da başlamıştır.

Balikesir civarında bir mer'a satın alarak dört yüz koyun yüz keçisile mer'asına giden Kavur imam namile maruf zengin koyun sahiplerinden biri incimat ederek ölmüş ve cesedi de bulunmamıştır. Koyun ve keçiler kurtarılmıştır. Jandarma müfrezeleri Kavur imamın cesedini aramakta, tahkikata devam eylemektedir.

* **Konyada kar**— Posta ve telgraf Başmüdürlüğüne gelen malûmatı göre Konya Sarayköyüne kadar mıntakadan yolları kapayan karlar temizlenmiştir. Şimdi Sarayköye kadar tren gitmektedir.

Konyaya yakın Meydan istasyonunda kara saplanmış olan tren kurtarılmıştır.

Yolu kapayan karları temizlemek için gayret edilmektedir.

* **Zeki bir talebemiz** — İzmir Belediyesi tarafından makinistlik tahsili için İtalyaya gönderilmiş olan gneç hemşerilerimizden Mehmet Hurşit efendinin bulunduğu mektepte bütün arkadaşları arasında daima birinci gelerek zekâsıyle temayüz ettiği Roma büyük elçimiz Suat Beyefendi ile mektep müdürlüğünün takdirlerini celbetmiş ve keyfiyet Belediyeye de bildirilmiştir. Belediye meclisi iftihara şayan bir istidat gösteren bu zeki talebemizin daha yüksek bir tahşile devam edebilmesi için İtalyada tahsil müddetini daha iki sene temdide karar vermiştir.

* **İzmirde Zeytin tetkikatı** — İktisat Vekâleti sanayi umum müdürü Recai bey tetkikat için İzmire gitmiştir. Bü tetkikat bilhassa mıntakayı alâkadar eden muhtelif yağlar hakkıdadır. Vekâletin emrile İstanbul sanayi müdürü, kimyayı sınaî mühendisi Kâzım bey de İzmire gitmiştir. Recai ve Kâzım beyler, istihbaratımıza nazaran orada bulunmalarından istifade ederek İzmir sanayı müesseseleri ile fabrikalarını da tetkik etmemektedirler. Bir kaç güne kadar zeytin mintakalarında bir seyahat yaparak tetkikatta bulunacaklardır. Bu seyahatın henüz tespit edilmemiş ise de Aydından başlıyarak Balıkesir havalisine, Edremit, Ayvalık ve Burhaniyeye kadar imtidat edeceği tahmin edilebilir. Bu havalideki sabunhane ve sanayihaneler gezilerek uzun boylu tetkikat yapılacaktır.

Asılsız haber çıkaranlar — Dikili kazasında asılsız havadisler çıkararak efkarı tahdiş eden 8 kişi meydana çıkarılmış ve tevkıf edilerek mahkemeye verilmiştir. Bunlar evelce Dikili Belediye reisi olan Deveci zade Mustafa oğlu Ahmet ile Zenci Bilâl ve garson Selânikli Alidir.

Hem tefevvühatta bulunmuşlar ve hem de yalan havadisler uydurarak halkın fikrini tahdişe sebep olmuşlardır.

Bu üç maznun hakkındaki tahkikat evrakı Dikili Müddei umumiliğine ve oradan da Asliye ceza mahkemesine verilmiştir. Halkın emniyet ve rahatını çok gören bu iz'ansızların cezalarını bulacakları şüphesizdir.

» **Kimlere çarptı?** — Tayyare piyankosunun bu keşidesinde İzmirden bir çok kimselere mühim ikramiyeler isabet eimiştir.

18700 numaralı bilet sahibi mes'udiyede yoğurtçu Hasan ustaya 30,000 lira, 15398 numaralı bilet sahibi kestane pazarında Cuma ovalı Halil İbrahim efendiye 15,000 lira isabet etmiştir.

41709 numaralı bilet sahibi Aydın şimendüfer kumpanyası imalâthanesinde Ali Rıza efendiye 10000 lira, 50903 numaralı bilet sahibi kahramanlar mahallesi bekçisi Şakir ağaya 2000 lira, 42467 numaralı bilet sahibi Taşçılarda kahveci Mustafa Hüseyin efendiye 3000 lira isabet etmiştir.

Kongraya davet:

Istanbul Ticaret ve Senayi Odasından:

Istanbul Ticaret ve Senayi odasının 1929 kongrası,

24 Şubat Pazar günü saat 14 te

Dördüncü Vakıf Hanında üçüncü katta Oda meclisi salonunda akdedilecektir

1 — Kongra ruznamei müzakeratı şunlardır:

I Senayi kredisi

II Ticaret Bahriyede kredi

2 — Kongrada müzakere edilmek üzere erbabı ticaret ve senayi ve şirketler ve müessisselerle iktisadî cemiyetler tarafından raporu ihzar edilip 21 şubat 929 perşembe akşamına kadar oda umumi katipliğine tevdi olunacak mes'elelerde kungra ruznamesine ithal edilir.

3 — Kongrada, ruznameye dahil olan mevaddan başka hususat hakkında müzakere cereyan edemez.

4 — Kongranın müddeti devamı on gündür.

5 — Odaya mukayyet ve müseccel erbabı ticaret ve senayi ve şirketler ve iktisadî cemiyetlerin işbu kongraya iştirak edebilecekleri ilân ve teşrifleri rica olunur.

Fikir, Mizah, Hikâye, Roman

Milliyet

ASRIN UMDESİ "MİLLİYET,TİR
13 ŞUBAT 1929

BUGÜNKÜ HAVA

Rasathaneden aldığımız malûmata göre dün âzami hararet 11, asgari sıfırdı. Bugün rüzgâr mütehayyil esecektir. Hava kapalıdır.

FIKRA

MANDA PLÂNI

Düşman karşımıza gayet kuvvetli, demir kazıklı tel örgüler germişti. Öyle azbuz aletle, tedbirle sökülüp geçilecek şeylerden değildi.

Halbuki ertesi sabah bu tel örgüleri mutlak aşıp hücum etmek lâzımdı.

Uluorta taarruz edilse çok insan telef olacaktı.

Ne yapmalı idi ki bu kat kat tel örgüleri yıkabilecek bir plân bulmalı idi.

Zabitler bunu konuşup düşünürlerken nöbetçi çavuşu dinliyordu. Bir aralık dedi ki:

— Müsaade ederseniz ben bir plân bulayım.

— Ne planı?

— Manda plânı.

— Nasılmış o plân çavuş?

— Bana itimat ediniz. İzin veriniz, yarın istediğiniz dakikada hücum hazırdır. Hem yürüyüş kolu ile, kollarımızı süngülerimizi sallıya sallıya.

— Haydi bakalım, izin verdik. Sen tecrübeli bir askersin, yap da görelim.

Çavuş yanına beş altı nefer aldı ve arkadaki köyleri dolaştı. Bir kaç saat sonra onbeş onaltı tane kocaman manda ile döndü.

Sabaha karşı idi. Neferlerle beraber sürüne sürüne tel örgülerine kadar gittiler. Kazıklara kuvvetli eylce tel halatların uçlarını sıkı sıkı bağladılar. Tel hatlar uzundu. Yavaş yavaş, uzata uzata döndüler. Mandalara boyundurukları taktılar, ve öteki uçlarını bağladılar.

Mandaların önüne biraz saman döktüler.

Hayvanların bir şeyden haberi, sezişi yoktu.

Tam hücum zamanına bir dakika kala, tel örgülerle mandaların arasında bir bomba patladı ve bir takım boş gaz tenekeleri çalınmağa başladı. Mandalar neye uğradıklarını bilmediler, fena halde ürktüler. Mandaların arkasındaki beş altı nefer ellerindeki sopalarla vurarak:

— Habire; Hubire; ha babam ha.

Diye haykırmağa başlayınca mandalar canhevlile öyle bir asılış asıldılar ki bütün demir kazıklar, çelik tel örgüler iskambil kâğıtları gibi sapır sapır serilmeğe başladı.

Ve iki dakika sonra "Allah Allah„ diyen hücum safları yerlere serilmiş tel örgülerin üstünden geçip ileriye gittiler.

İşte bunu dünyada, Türk çavuşu yapar.

FELEK

Neden tutmuyorsun?

Oruç tutmayan bir arkadaşa dün sordum:

— Neden oruç tutmuyorsun?

— Etraf o kadar kalabalık ki, değil tutmak, hatta elini sürmek bile kabil olmadı! Ne yapalım? Tutanları seyretmekle iktifa ediyoruz.

Sinemalarda!

Ramazan daha gelmeden evel kokusu gelir derler, doğrudur. Daha "Şehri siyam„ gelmeden her tarafta bir faaliyettir başlamıştı. Bu meyanda Beyoğlunun bazı sinemaları muhtelif numaralarla programlarını zenginleştirdiler. Bu sinemalardan birisinde bir fransız hanende var. Haylı zamandır orada. Dün akşam yine şarkı okumak için sahneye çıktığı zeman seyircilerden biri dedi ki:

— Ay yine frenk gazelcisi okuyacak! Yahu bir aydır burada. Ailesine de mi acımıyor? Merak ederler, artık memleketine gitse.

Aynı sinemada "fitre ve zekât„ in tayyareye verilmesi hakkındaki türkçe ilânı okuyan hamiyetmendandan biri:

— Şu ilânın da fransızçasını neden yazmamışlar? Bu kadar ecnebi var? Belki onlarda....

Sustu ve galiba işin "fitre„ ye taallukunu hatırladı!

Yine o sinemalardan birisinde bir kaç gecedir ilâve olarak "Karagöz„ oynatılıyor. Müşterilerden biri arkadaşına dedi ki:

—Şunu fransızca oynatsalar alimallah ecnebiler çatlarlar gülmekten!..

Allah erbabı zekâyı eksik etmesin! Fransızca karagöz parlak olur değil mi?

FELEK

TEMAŞA HAYATI

«Sağanak» sahnede

"Sağanak„ sahneye konurken Dalrübedayi idaresi çoktan beri temenni edilmekte olan bir tiyatro âdetini, bizde ilk defa olarak tatbik etti. Oyunun halka arzından evvel bir umumi provasını müntahap davetlilere gösterdi. İki senedir Darülbedayi salı akşamları yeni Piyeslerini evvelâ muallimlerle talebeye mahsus bir "avant premiere„ de gösteriyordu. Fakat bu temsillerin mühim bir eksiği vardı: Salı geceleri irfan ordusuna mahsus olduğu halde bu ordunun başlıca bir kolunu teşkil eden matbuat o geceden mahrum imdi.

Temenni ederiz ki bundan sonra Darülbedayi her yeni oyununda gerek umumî provayı ve gerek birinciden evel temsilini anane edinsin. Eğer bu temenni yerini bulursa Yakup Kadri Beyin tiyatromuza kıymetli bir yadigârı da bu olur.

Sağanağın oynanmasına başlarken gösterilen bu itina, Darülbedayiin de bu temsili "fevkalâde„ saydığını gösteriyor. Böyle olunca bu oyunun hazırlıklarında da aynı hususî itinayı göstermiş olmasını beklemek hakkımız idi.

İhtimal ki böyle bir özenme hissi Darülbedayiin de içine gelmiştir. Fakat gerek dekorlarda ve gerek temsil tarzında bu özenişin eserleri lâzım ve lâyık olduğu kadar görünmemiştir.

Evvelâ dekor hakiki bir eski kazasker evinin odasını değil, Avrupo muharrirlerinin tahayyül ettikleri efsanevî şark evi renklerini gösteriyordu. O fazla alaca renkler hakikatta değil, garabet meraklısı bazı garp muharrirlerinin hayalinde mevcuttur.

Diğer taraftan bu kârı kadim odaya yenilik fikrinin verdiği tebeddül de dekorla pek mühem olarak gösterilmiştir. Müellif ilk perdenin daha başlangıcında en evel bu tezadı göstermeği düşünmüş ve sahneye ilk sözü ihtiyar kazaskerin ağzından;

— Göç halinde bir oda!..

cümlesiyle çıkarmıştır; Halbuki gördüğümüz dekor ne bir genç tecedd ütçüyü isyan ettirecek kadar eski, ne de kazaskeri gösterdiği infialde haklı gösterecek derecede yenileşmiş değildi.

Ayni itina eksikliğini piyesin temsil hazırlıklarında da görmüyor değiliz. En ziyade rolünü tamamen benimsiyebilenler, oyunda ikinci plânda kalan ihtiyâr kazaskerle onun zevcesi vazifelerini deruhde etmiş olan Emin Beliğ beyle Şaziye hanımdı. Asıl piyesin en mühim üç simasını temsil eden Neyyire Neyyir hanımla Hüseyin Kemal ve İsmail Galip beyler rollerine hiç te tamamen sahip olamamışlardı Neyyire Neyyir hanım âdeta ezber lediği güzel hitabeyi titrek ve heyecanlı bir sesle inşat eden mektepli bir hanım kız gibi idi.

Gûya inkılâp fikrinin timsali olmak için sahneye çıkarılmış olan bu rolün zaif bir surette temsili, oyunu belki de en çok sarsan bir ârıza olmuştur. Eğer sıkı bir dikkatle provalar takip edilmiş olsaydı, bu rolün tabii ve cazip bir şekilde ifası için gayretli ve çalışkan san'atkârımızın elinden geleni yapacağı muhakkaktı. Bu tabiilik te esere şüphesiz mühim bir kanat darbesi vermiş olurdu.

Aynı mütalâayı Hüseyin Kemal ve İsmail Galip beyler için de, nispeten daha müsamahalı olarak, yürütebiliriz. Bu iki san'atkâr oyunun ruhu olan mücadele halindeki iki fikrin mümessili oldukları halde ne birincisinde kahraman, fedakâr, ateşin inkılâpçıyı ve ne diğerinde eskiliğin sıkı, ateşli tarafdarı irticacıyı canlı bir halde göremiyoruz.

Yakup Kadri bey gibi edebiyat âleminde artık yıkılamaz bir mevki ihraz etmiş bir büyük muharrir sahneye meyleder, inkılâp fikirlerini müdafaa edici bir eser yazarsa, sahnenin de bu mühim hâdiseyi lâyık olduğu ehemmiyetle karşılaması icap ederdi. Eğer üçüncü perdenin sağanak, yağmur, dolu manzaralarına verilen ehemmiyet derecesinde rollerin ifasına da itina gösterilmiş olsaydı temsil muvaffakıyeti tam olurdu.

Sağnağın temsili kolay olmadığını inkâr etmiyoruz. Fakat oyuncularımız da dünkü çocuklar degildir. Senelerden beri her cins eseri oynamağa alışmış, pişkin san'atkârlardan bu fırsatı daha büyük bir heves ve heyecanla yakalamalarını beklemek haksızlık olmasa gerektir.

İ.Necmi

Küçük Hikâye

HAKKI TE'LİF

Soyanlı fasulya piyazını yedi, ağzını sildi, on iki buçukluk sigaradan bir adet tellendirdi...

Bir zamanlar zengindi. Daha doğrusu zengin bir kadınla evlenmişti. Sekiz ay ferih ve fahur yaşadı. Sekiz az sonra karısı, parasını pulunu da beraber alıp gitti. Bundan ayrıldı, bu gene sefil ve metelikşiz Kaldı.

Şimdi o eski günlerin yadile, ağzını poyraza açıp hayal kuruyordu...

*

Bir gün eski dostlarından,meşhur tiyatro muharriri Behçet karşısına çıktı.

— Merhaba Nuri.

— Merhaba Behçet..Seni hangi ruzgâr attı?

— Hayırlı bir iş için geldim.

— Deme?!.

— Evet.

— Her halde eskiden olduğu gibi benden ödünç para istemeye gelmemişsindir... Malumya, eski çamlar bardak oldu...

— Malum. Senden pra istemeğe değil, sana para vermeğe geldim.

— Alay etme, borç mu vereceksin.

— hayır..

— Bahşedeceksin demek.

— Evet...

— 20 lira mı, 25 liramı?..

— Ne yirmisi, ne yirmi beşi. Sana tam üç yüz lira getirdim.

— Behçet alay etme içime fenalık geliyor.

—Alay etmiyorum, işte para...

Behçet cüzdanını çıkardı, üç yüz lirayı Nuriye verdi.

Nuri afallamıştı, bir türlü inanamıyordu, Nihayet paraları alıp cebine soktu ve sordu.

— Şimdi söyle bakayım bu para nedir?

— Bemim bir piyesim oynandı. azizim "Eenayinin„ izdivacı Hatırladın mı?

— Hatırlamaz olur muyum, ilk temsiline beni de çağırmıştın.

— Bu piyesimden hayli para kazandım ve bu parada senin de hakkın vardı.

— Neden?

— Çünki "Enayinin izdivacı„ Komedisinin mevzuu aynen senin hayatından alınmıştır.

— Anlamadım.

— Sen zaten bunu komediyi gördüğün halde anlamamıştın. Halbuki "Enayinin izdivacı„ senin izdivacındır. Aldığın zengin kız sana ela gözlerinin hatırı için mi vardı sanmıştın? Hayır Kızın aşıkı vardı, başına bir kaza geldi. Ailesi buna rağmen o sevdiği adama vermek istemiyorlar, zengin bir tüccarla evlenmesini istiyorlardı.

Fakat lekeyi temizlemek için bir enayi lâzımdı. Seni buldular. Sen bu işi mükemmelen yaptın... Ben de bunu sahneye koydum, halk bayıldı, komedi beyenildi, para kazandım. Aldığım hakkı te'liften sana bir şey vermemeği vicdanıma yedirememdim. İşte bu.

— Aferin be.

— Piyesi yakında Almanca ve Macarcaya da tercüme edip oynayacaklar. Ondan alacağım hakkı, te'liften de sana para vereceğim.

Nuri bir müddet düşündü, şonra dedei ki:

— Sen bu parayı bana ne hesap üzerinden veriyorsun?

— Yüzde 25.

— İşte bu rezalet. Beni İstanbulda teşhir ettiğin yetişmiyormuş gibi ecnebî memleketlerde de rezil edeceksin ondan sonrada yüzde 25 vereceksin ha!..

Zor biraz!... bundan böyle kazanacağın paranın yüzde 50sini isterim.. Aksi takdirde aleyninde teşhir davası açacağıma şüphen olmasın!

nakleden
Selâmi İzzet

SIHHİ BİLGİ

Bal

Bal — gilikoz, leviloz, sakkaroz ismindeki üzüm, bal, maden şekerlerile rayihadar bir maddei mülevvineden mürekkeptir. Malum olduğu üzre bal, ari dediğimiz hayvancıkların mahsulüdür; bütün ağaçların çiçeklendiği mevsimi lâtifi baharda her kabilei nahliye bir meşcerei zahire dağılır; her biri bir çiçeğin usarei muqaddiyesini bel'eyledikten sonra cemiyetle Kovana avdet ederler. O muaattar çiçeklerin her birinden toplanan usaratı nefise, arıların mide ve bünyesinde bir takım tahavvülâta uğradıktan ve bal haline istihale eyledikten sonra kovanlardaki gümeçin senhatına vazolunur.

H. B. Z.
Dr. Muhittin

KADIN PEŞİNDE
ELGA BRİNK GABRİEL GABRİO

Bu gün
MELEK SİNEMASIND
MARİA JAKOBİNİ ve JAN ANJELO
en büyük eseri san'atları olan
VERA MİRÇEVA
filminde bütün perestişkârlarının nazarı takdirlerine mazhar olacaklardır. Saat beş buçuk matinesinde DUO VILLI, ve DUO İVANOF ve büyük canbanzlık numeroları.
Hâşiye; Varyete temaşasının mali fedakârlıklarına rağmen fiatlar kemafissabık 30 ve 55 kuruş bırakılmıştır.

OPERA
Sinemasında
Bu gün
GRETA GARBO ve LARS HANSON
taraflarından
FAHİŞENİN KIZI
Ayrıca 2 kısımlık komedi, Arnoldi Orkestrası Opera Caz
Bu filmin bundan on sene evel bu namda irae edilen filimle hiç bir münasebeti yoktur.

İvan Mosjoukine

Çarın Yaveri

Bu gün
Raspotinin Muaşıkaları
heyecanlı filmini görmek üzere
ALHAMRA
SİNEMASINA
sitap ediniz.
Bugün saat 14,5 ve 16,5 matinelerile şuvarede bütün temaşageranın kahkahalarını celbeden
KARAGÖZ
oyunları ve Rus kitar muzikasi ve tagannileri.

Havası muhil olan mahallelerin fena ookuları müselles markalı "LIZOL„ istimali ile izale ve dezenfekte edilir.

İLÂN

Evraki nakdiye mübadele dairesi bukerre hesabatını sureti katiyede kapatmak mecburiyetinde bulunduğu cihetle, bugüne kadar nezdlerinde mükabili tesviye edilmemiş fersude evraki nakdiye ashabının, yetlerindeki makbuzları ibraz eylemek ve matluplarını almak üzere, nihayet Şubatın 28 ine kadar, Cüma günlerinden maada, hergün saat 9,5 tan 12 ye, ve 2 den 5 e kadar, duyun umumiye binasındaki mübadele dairesine müracaat eylemeleri betekrar ve son defa olarak reca olunur.

İşbu müddetin hitamından sonra metalibatı nazar itibara alınmamak tehlikesine maruz olacakları alakadarana ayrıca arzolunur.

Müzmin YARALAR
Yanıklar, intanlı çıbanlarda
Kuvvetli bir müneddip
ve muazzam taaffün olan
SİKATRİN
Dr. Barbut
Kullanınız. İstifade muhakkaktır.
Meşhur eczanelerde bulunur.
İzmirde Margontoecza deposunda ve Bursa Setbaşı Türkiye, Samsun Kamer, Trabzon Şifa eczanelerinde

30 DERSLİK
BİR KURS:
BERLİTZ
mektebinde
Ecnebi memlekette bir müddet bulunmağa muadildir. Ve fiatça daha ehvendir
Beyoğlu 356 İstiklâl caddesi

TİYATRO ve SİNEMALAR

Darulbedayi
Tepebaşı tiyatrosunda bu gün saat 15,30da ve akşamı saat 21,30da
Sağanak
Piyes 4 perde
Muharriri: *Yakup Kadri B.*

Naşit bey temsilleri
Bugece Millet tiyatrosunda incesaz konser hafız Hüseyin bey (Ninni-egin) - Aşçı başı Tosun ağa - 3 perde - Yavrum Komiser - 1 perde dans varyete.

Millet tiyatrosunda
Bugün gündüz saat 14,30da (Dalila yahut Dalmaçya bülbülü) dram 6 perde dans, raks.

Süreyya Opereti
Kadıköy Hale Tiyatrosunda
Çaresaz
Operet 3 perde Süreyya sineması Volga Volga.

Ferah sinemada
Güzellik beliyesi ayrıca Canbaz incesaz.

Üçüncü Kolordu mübayaat komsiyonnudan

Kolordu kıtaatı ihtiyacı için iki bin kilo zeytin yağı pazarlık suretile mubayaa edilecektir. Pazarlığın ihalesi 16 şubat 929 tarihine müsadif cumartesi günü saat on dörtte icra edilecektir. taliplerin nümune ve şartnamesini görmeleri ve iştirak edeceklerin vaktı muayyende komisyonumnz münakasa salonunda hazır bulunmaları ilân olunur.

* Kalordu kıtaatı hayvanatı ihtiyacı için dört kalem muytabiye mubayaası aleni münakasaya konmuştur. İhalesi 10 Mart 929 Pazar günü saat on dörtte komisyonumuz münakasa salonunda yapılacaktır. Taliplerin şartname sureti musaddakalarını komisyonumuzdan almaları, (numunesini komisyonumuzda görüp temhir etmeleri) ve yevm ve saati muayyenei ihalede şartnamede yazılı olan şekildeki teminatlarile komisyon münakasa salonunda hazır bulunmaları ilân olunur.

* Çorludaki kıtaat ihtiyacı için otuz altı bin kilo patates mübayaası münakasaya konulmuştur. İhalesi 3-3-929 pazar günü saat on dörtte Çorlu mübayaat komisyonunda yapılacaktır. Taliplerin şartname sureti musaddakalarını Çorlu mübayaat komisyonunda görmeleri ve yevm ve saati muayyenei ihalede şartnamede yazılı olan şekildeki teminatlarile Çorlu mübayaat komisyonu münakasa salonunda hazır bulunmaları ilân olunur.

*Kırklarelindeki kıtaat ihtiyacı için 4:7 yaşında, 1,40 asgari irtifaında 30 aded erkek koşum hayvanı mübayaası aleni münakasaya konulmuştur. İhalesi 28 Şubat 929 Perşemb günü saat onbeşte Kırklareli mübayaa komisyonunca münakasa salonunda yapılacaktır.

Taliplerin şartname sureti müsaddakalarını Kırklareli komisyonundan almalarıve yevm ve saati muayyenei ihalede şartnamede yazılı olan şekildeki teminatlarile mezkûr komisyon münakasa salonunda hazır bulunmaları ilân olunur.

Milliyetin tefrikası 7

SÖNEN IŞIK

Yazan —MEBRURE HURŞİT—

musun? Ben senin genç kızlık rüyalarının nişanlısı değil miyim? Beni niçin aldattın? Neden bana parayı tercih ettin?„diye inliyeceğini henüz bilmiyordu.

İstikbali delmeğe çalışan gözlerine, kendisini, elmaslar, ipekler süsler içinde görmekten mütevellit muzaffer sevinçten başka hiç bir şey belirmiyor, hiç bir keder gölgesi dolaşmıyordu.

— 7 —

Nişan sepeti gönderileli, iki buçuk ay geçmiş ve Namıkla annesinin, yorulmak bilmeyen bir faaliyetle yaptıkları hazırlıklar artık bitmişti.

Kâmran her şeyi, imüstakbel kocasına medyundu. Çeyizinin en ufak teferruatına varıncaya kadar, her şey, onun itinalı zevkinden geçmiş, sabahleyin yataktan kalkınca giyeceği ökçeli zarif atlas terliklerin bile rengi, annesile uzun müzakereler neticesinde tespit edilmişti.

Artık Namığın zaif yanaklarına hafif bir renk gelmiş, ve kütüphanenin yerleştirildiği gün gözlerinde yanan parlaklık Kâmranını sevindirecek olan bütün bu ince süs teferruatile uğraşırken daha müşfik, daha munis bir bakışa tahavvül etmişti.

Aylardır beklediği sevncli gün artık öyle yakınlaşmıştı ki.. Çarşamba günü nikâh ve Perşembe de düğün olacaktı.

*

O sabah bir arabada Kâmile hanımla kızı, arkadakinde de Kâmrana nikâhta vekâlet edecek olan mahallelerinin muhtarı olduğu halde Nişantaşına geldiler.

Kâmran odasını ilk defa görecekti. Kayın valdesi ile içeri girdikleri zaman öyle şevinmiş, her şeyi ayrı,ayrı o kadar güzel bulmuştu ki o kendine has olan munis sokulganlığile, kapının yanında bastonuna dayanarak duran Nigâr hanımın ellerine sarılmış:

— Anneciğim siz bir melek siniz... dünyada bu kadar güzel şeyler olabilir mi? Bana bunları göklerden mi indirdiniz? Demişti.

Zavallı kadın, oğlunu hiç bir zaman şu son haftalardaki kadar neşeli bulmamıştı.; onun çok zamanlar şarkılar mırıldanarak, ıslık çalarak bahçede dolaştığını gördükçe, bu mucizeyi yaratan güzel gelinini gayriihtiyarî kıskanıyordu. Fakat şu anda Kâmranın öyle samimî, öyle minettar bir bakışı vardı ki, onun, oğlunun kalbinde, ebediyen sırf kendisi için saklanacak zannettiği kıymetli bir köşenin sariki olduğunu düşünmek istemiyerek:

— Beyendin mi Kâmran? Onlarla hep Namık meşguloldu. Bilsen seni ne seviyor! demiş ve tecrübeli nazarlarını, muvaffak olmadan Kâmranın oynak yeşil gözlerine daldırmak istemişti.

O şimdi öyle meşguldi ki...

Sarı topuzlu geniş karyolanın başına gitmiş, elini sürmeğe cesaret edemeden, sırma işlemeli, beyaz kadife motifli, ipek yatak takımına bakıyordu.

Genç kız arkadaşlarının ertesi günü bunları göreceğini düşündü ve sağ tarafdaki uzun endam aynasına akseden hayaline bakarken dudakları, nihayet is'af edilen arzularının verdiği gururla aralandı. O esnada aklına gelen eğri, büğrü taşlı, kara ocaklı mutbakları, basık tavanlı, çıplak odaları, gözlerinin önünden, zaman ile solan tozlu eski tablolar gibi müphem bir tarzda, sanki çok, çok seneler evel okuduğu bir kitabın gittikçe silinen hatıraları imiş gibi geçti.

— 8 —

Konağa davet edilen Beşiktaşlı komşular, düğünden bir kaç hafta sonra bile salonların eşyalarını, yemeklerin inceliğini, yerdeki halıların güzelliğini anlata anlata bitiremiyorlardı.

Davet edilmiyenler veya giyecek iyice bir elbiseleri olmadığı için düğünü göremiyenler, gidenlerden havadis alıyorlardı.

Genç kızları en ziyade alâkadar ederek rüyalarına giren Kâmrannın kıyafeti güzelliği, olmuştü.

Kayın valdesinin hediye etmiş olduğu ince işli kıymetli taç ile iki yanından sarkan gümüş teller ona okadar yakışmış, işleme dantelli duvağı yuruyüşüne öyle

(Bitmedi)

SİNEMA ÂLEMİ

Haftada bir söz

Seyirci terbiyesi

İstanbul sinemalarında nazarı dikkatimizi celbeden bir mesele hakkında bir kaç satır yazmak isteriz:

Kısmen ramazan münasebetile, kısmen de seyirci celbetmek kaygusile ekseri sinemalar programlarına "Variyete" numaraları ilave etmektedir. Bu meyanda kimisi hokkabaz, kimisi canbaz, bazısı komik şarkı söyleyen yahut doğrudan doğruya taganni eden artistler bulmaktadır. Beyoğlu sinemaları müşterilerinin büyük bir kısmı frenkçe bilir takımdan olmasına rağmen alel'ekser fransızca söylenen bu şarkılardan zevkalan kısım azdır. Ancak memleketimizde maal'esef frenklerin "Şansoniye" dedikleri artist sınıfı bizde henüz yetişmediginden bu tertip şeyleri frenk artistlerinden dinlemek ıztırarında kalıyoruz. bu da hemen yukarıda söylediğim gibi bu gibi numarlardan zevkalanların adedini taksir etmektedir. Maahaza bizi bu bendimizde alâkadar eden keyfiyet bu degildir. Bir kaç zemandır dıkkat ediyoruz, seyircilerden bazıları bu numaralara karşı mu arız tazahür yapmakta ve artist sahnede iken ıslık ve sair şeyerle iz'ac hareketleri yapmaktadırlar. Biz bu tazahürlerin o artistin şahsına müteveccih olmadığı, ve filmin bir ayak evel başlanmasını temin için yapıldığını biliyoruz, fakat ne de olsa evelce ilân edilmiş muayyen numaralara karşı bu tarzda haraket şayanı muahezedir. Seyircinin de salona ve salondaki diğer seyircilere karşı bir hörmet vazifesi vardır.

Bir müessise ilân ettiği programa sadık kaldıkça onu kimse muaheze edemez. Orada böyle bir numara olduğunu bilerek bilmeyerek girmiş olanların yapacakları şey programın sonuna kadar rahatça otuamaktır. Hoşuna gitmeyeni hiç bir yerde cebren oturtmazlar.

Con Gilbert

Dünyanın en pahalı artisti önümüzdeki mayıs ayından itibaren Metro Goldvin müssisesinin maruf artisti Con Gilbert dünyanin en pahalı artisti olacaktır. Çünkı bu aktör o tarihten sonra çevireceği her filim için 250000 dolar yani 500000 türk lirası alacak ve her senede de behemehal iki filim çevirecektir. Şu halde bu adamın seneliği bir milyon türk lirasına gelmektedir. Halbuki şimdiki halde kendisi haftada 10000 Türk liras almakta idi.

Lon Şaney

Meşhur amerikan artisti Lon Şaney önümüzdeki nisan ayında bir film çevirmek üzre Avrupaya gelecektir.

Rasputinin Muaşakaları

-Alhamrada-

Artistleri: Diyana Karen, Malinkof.

Rasputin filminden bir kaç levha

[Bu film mevzuun kıymeti edebiyesi yahut artistlerin harikul'ade oyunları sebebile değil, fakat yakın bir tarihte cereyan eden bir kanlı vak'ayı tasvir etmesi itibarile şayanı dikkattir. Rasputin rolünü yapan "Malikof" muvaffak olmuştur. Çar ve Çariçe ile tarihin muayyen eşhası iyice benzetilmiştir.]

Mevzuu

Sibirya köylerinden birinde evliya zannedilen "Rasputin" isminde bir köylü vardı ki bazı hastaları gözlerinin tesirile tedavi ettiği rivayet ediliyordu. O sıralarda Petresburgda Imparatoriçenin bir erkek çocuğu olmuştu. Fakat aradan bir iki sene geçince çocugun irsî bir hastalığa müptelâ olduğu anlaşıldı. Bütün doktorlar çocuğu tedaviden aciz kalmışlardı. Nihayet zaten batıl şeylere itikatları pek maruf olan saray mahafili Rosputini davet ettiler ve hakikaten çocuk iyileşti. Bunun üzerine Çaricenin nazarında "Rasputin" kutsî bir mevki kazandı.

Raspotinin gözlerindeki teshir ve telkin kuvvetinden başka bir de kadınlara karşı meclubiyeti vardı. Kadınlar da bu kara keşişe büyük bir zaaf gösteriyorlardı.

Rasputinin minasebetsizlikleri sebebile Ceneral Tatarinofun karısı papazı tahkir etmişti. Rasputin de buna mukabil kadını ipnotize ederek kirletmişti. Kadın uyanıp da hadiseyi anlayınca intihar etti. Bu gibi vak'alar sebebile sarayda Rasputin aleyhine bir cereyan vardı, lâkin Çariçe bütün bu cereyana karşı duruyor ve Rasputini bütün kuvvetile muhafaza ediyordu. Rasputinin göz koyduğu kadınlar arasinde Prens Yusupofun nişanlısı olan Prenses de vardı. Prens Yusupof bunun farkına varınca Rasputini öldürmeye karar verdi.

O sıralarde harbi umumî patladı. Rasputin hükûmetin siyasetine müdahale etmeye başladı. Cahil bir köylü iken büyük bir mevki ve nüfuz sahibi olmuş olan Rasputinin düşmanları fevkalâde arttı.

Prens Yusupof, Rasputini bir bahane ile sarayına davet etti, ve kendisini zehirledise de zehir herife tesir etmedi, Papası silâhla öldürdüler. Diger taraftan harp neticesinde Rus hanedanı saltanatı yıkıldı.

Bu film geçen sene "Akşam" gazetesinde "Rasputini nasıl öldürdüm?" isminde intişar eden tefrika dan başka bir şey değildir.

Fahişenin Kızı

-Operada-

Artistleri: Greta garbo, Lars Hansın

[Bu film basit bir kızda ilk aşkın bıraktığı tesir ile parlak ve zengin hayatın yaldızlarının mücadelesini gösterir, hıssî bir dramdır. Greta Garbo genç kiz rolunda çok iyi ve Lars Hansın âşık rolunda mükemmeldir. Film hey'eti mecmuasile kuvvetli bir sujeyi iyi hikâye etmektedir.]

Mevzuu;

Bir hafif meşrep kadın olan annesini on seneden sonra ilk def'a gören genç Maryan anasının evinde bir aşığını dovüp kaçarken asker "Lüsyen" e rast gelir. Bu ilk tesadüf üzerine iki genç bir birile sevişirler. Lüsyen, Mayani teyzesinin yanına götürür. Lüsyen hep bu aşk sebebile asker kaçagı olur, ona bir entarı tedarik etmek için hırsız bile olur ve polis tarafından yakalanır.

İki genç bir birinden ayrılırken, Maryan, Lüsyeni bekliyeceğini vadeder. Bundan sonra Maryan annesinin eski bir dostu olan bir tiyatro müdürünün himayesile parlak bir artist olur. O meslekinin en yuksek devresinde iken bir gün Lüsyen avdet eder. Lâkin Maryanın yeni vazifesile kendi arasında artık bir münasebet olmadığını görünce, kızın istirhamatina rağmen kaçar gider. Bu hadise üzerine Maryan tiyatrodaki yerini kaybeder ve o kadar sefil olur ki nihayet intihara teşebbüs eder. Hastahanede Lüsyen onu bulur ve onu ziyarete gelenlere:

— Artık bırakın o benimdir! sözile mukabele eder.

Fahişenin kızı filminden iki sahne

Vera Mirçeva

-Melekte-

Artistleri: Jan Anjelo, Marya Jakabini

[Bu film bir Polonyalı, muharririn eserinden iktibas edilmiş hayat faciasını tasvir eder. Mevzu şayanı dikkat ve artistler iyidir. Marya Jakobini, - istisnaen- bu filmde çok muvaffak olmuştur. Fotografiar güzel ve eşhas iyi seçilmiştir. Jan Anjelo tam kendi rolundadır.

Mevzuu.

Varşovada Pol mirçeva isminde bir fakir var. Bu adam Bütün erkekler gibi bir Opera artisti ile geçici ye gündelik bir temasta bulunmuş, bunu haber alan karısı dilber Vera Mirçeva kocasının bu hareketini affetmemektedir. Bu sıralarda Vera kocasından intikam almak arzusile yanıp dururken Ilya Şegin isminde güzel bir dolandırıcıya tesadüf eder. Bu adamın işi ya kendini sevdirerek yahut şantaj yaparak kadınlardan para çekmektir. Şengin evelâ Veraya kocasının o artistle beraber çekilmiş bir fotosunu göstarerek kinini tahrik ettikten sonra ondan mühimce bir para ister.

Vera bir gece Operada iki perde arasında Şenginin evine parayı götürürsede, herifin parayı koparmak hususunda ki ısrarı onun hakiki mahiyeti hakkında Verada kâfi derecede intiba bıraktığından ondan nefret eder ve parayı vermek istemez. Mel'un herif biçare kadını elindeki mektuplarla tehdit eder. Kadın bundan büsbütün nefret ederek giderken Şenginin tecavuzuna uğrar ve onu masa üzerinde bulduğu bir rövolverle öldürür.

Bu cinayeti tahkika kocasını memur edarler. Pol tahkikatı sırasında karısının katil olduğunu anlayınca evelâ işinden istifa eder, muddei umûmiyi de bir mektup yazarak karısının mücrim olduğunu haber verir. Kadin tevkıf olunur, muhakemede beraet eder ve tekrar mes'ût olurlar.

Amerika, Almanya, Fransa film ithalât ve İhracatı

1928 senesi zarfında Fransa 94 uzun film yapmışken Almanya 221 film vücuda getirmiştir. Üç son senede Amerika, almanya ve Fransa istihsalâtına ait rakkamlar şunlardır:

	1926da	1927	1928
Alman	202	241	201
Amerikan	229	192	205
Fransız	84	88	94
Yekûn	515	521	500

Almanyaya ithal olunan Avrupa filmlerinin istatistiğ de şunlardırr:

	1927de	1928de
Fransa	28	23
Avusturya	16	19
İngiltere	2	15
Rusya	14	10
Çekoslovakya	12	10
İtalya	6	5
Danimarka	6	4
İsveç	5	3
Macaristan	1	2
Estonya	0	1

Almanyaya ithal edilen Fransız filmlerinin altı senelik istatistiği:

1923 de 1 flim 1926 da 23 film
1924 „ 44 „ 1927 de 28 „
1925 „ 30 „ 1928 „ 23 „

Fransaya ithal edilen Alman filmlerinin 1924de:20,1925 de: 29, 1926 da 33, 1927de:91, 1928 de 122 film.

Bütün bunlara mukabil Amerika da Avrupa filmi ithal etmiştir. 1928 senesinde Amerikaya giren Avrupa filmlerinin adedi 192 dir. Halbuki 1927 de Amerika yalnız 75 film ithal etmiştir. Geçen sene zarfında Amerikaya girdiğini yazdığımız bu 192 filmin muhtelif Avrupa memleketleri arasında tarzı tevzii şöyledir: Almanyadan 83 film, İngiltereden 37 film, Fransadan 30 film, Rusyadan 16 film, İsveçten 7 film, İtalyadan 6 film, Lehistandan 4 film, Avusturyadan 2 film, Arjantinden 1 film, Kanadadan 1 film, Çekoslovakyadan 1 film, Mısırdan 1 film, Hintten 1 film, Norveçten 1 film, Suryeden 1 film

Macar Rapsodisi

-Majikte-

Artistleri: Villi Firiç, Lil Dagover.

[Bu film mevsimin şayanı dıkkat filmlerinden biridir. Eserin aslında ki hissî ve edebî kiymet muhafaza edilmiştir. Villi Firiç çok muvaffak olmuştur. Lil Dago ver pek güzeldir.

Bir alman eseri olan bu film geçende gazetemizde filmler hakkında intişar eden 928 anketinde seçilen 20 film meyanındadır. Bir Porgram mes'elesinden dolayı bu film Perşembe akşamı yerine cumartesi akşamı başlayacaktır.

Mevzuu

Hasat zamanında Macar ovalarından birinde buğday demeti yaparlar iken, talimlerini bitiren bir hüsar müfrezesine mensup iki genç zabit ekinlerin üzerine oturmuş konuşuyorlar... Bir araba görünüyor. Bu arabada meclisi idare âzasından Doçi ile kızı Silva var. Zabitlerin biri sur'atle yerinden kalkarak bunları karşılayor. Uzun zamandan beri bu genç zabit Silvaya aşıktır, fakat fakir olduğundan onunla evlenemiyor.

Silva ona; "çalışmak istemiyormusun" tarizini fırlatır fırlatmaz caketini çıkarır, bir orak yakalar ve hasadcılar sırasına dâhil olur. Silva

Lil Dagover

gülerek onu takip ve demetleri bağlar.

Bu senede şatoya ehemmiyetli bir misafir, her kesin çekildiği Ceneral Sedlaçek ile latif zevcesi gelirler. İhtiyar asker kıymetdar hazinesini canından kıskanmakla beraber onun hasat eylencelerine iştirakini de men'e muvaffak olamaz.

Mehtaplı bir gece, sıcaktan boğulan kont Troçi, Silvanın penceresinin önüne kadar sokulur ve yavaşça ona seslenir.

İki aşık parkda buluşurlar. Troçi bu kucaklaşmalara rağmen ona izdivac vadedemez. Bu yeni redden cerihadar olan Silva kaçar. Yalnız kalan Troçi işittiği bir "Çigan" musikisinin tesirile bir misafiraneye gider. Baş kemancının yakasında Ceneralın genç zevcesinin atdığı bir gül takılıdır. Sarhoş olan Troçi "Çardaş" diye bağırır ve ortaya atılır.

Eğlence esnasında küçük Silva ebeveyninin yanına sükûnetle oturmuştur. Aksine anut ve müteheyyiç

Macar Rapsodisinden

olan Troçi ondan bir dans tak eder. Silva ret edince taliini Ceneralın genç zevcesinde dener ve muvaffak olur. Terk olunan çingene onları hararetle öpüşürlerken görür. İntikam almak için zevcini, kadının ihanetinden haberdar eder. Ceneral hiddetle arabasını hazırlatır ve şatoya gider. Bu esnada şatonun önünde yapılan "Serenad" dan sonra Kont genç kızın odasına girmeye muvaffak olmuştur. Geçen şeyleri bütün penceresinden seyreden Silva son derece me'yustur. Lâkin sür'atle yaklaşan arabayı ve inen Ceneralı görünce tek bir düşünce bütün hislerine galebe eder: Neye mal olursa olsun sevdiğini kurtarmak. Şatonun koridorlarından koşarak geçer ve Ceneralın zevcesinin kapısını vurur. Bir kaç saniye sonra Ceneral zevcesinin odasına girdiği zaman onu yalnız ve kitap mutalaasile meşgul bulur. Hiddetli zevç yandaki bir kapıyı açar orada mülazım kont Troçi ile gecelik gömleğile Silvayı görür.

Şimdi, Troçi sevdiğine ne medyun olduğunu takdir etmekdedir.

Villi Firiç

Vera Mirçevodan iki parça

Milliyetin halka mahsus sahifesi

Yemeğe bak!

Kelleyi geç, dili var,
Hindi yenmez keli var,
Yumurtanın yeli var,
Yahniye sürme tabak!

Tıkızdır hamur işi,
Tatlı çürütür dişi,
Paça olur pek ekşi,
Konur sirke sarımsak!

Köfte yağlıdır donar,
Dolmanın dibi yanar,
Tarhana kaynar oynar,
Yemeğe ister dudak!

Olsa da biraz gevrek,
Karnı şişirir börek,
Elini pilavdan çek,
Üstüne vur bir kapak!

Balık tuzlu yanaşma,
İşkembeye bulaşma,
Canım soğandan şaşma,
Kırıp ta yemeğe bak,

M. S.

Büyük adamlar

Fuzuli

Türk lisanının en büyük ve ölmez, unutulmaz şairlerinden biridir.

Dört asır evvel yazdığı şiirler bugün de ayni zevk ve lezzetle okunmaktadır.

Fuzili hicri (900) yani 1494 senesinde (Bağdat) civarında doğdu. Asıl ismi Mehmetti.

Fuzuli ismini şiirlerinde kullanırdı. Fuzuli Istanbul türkçesine biraz aykırı olan azeri lehçesile yazmakla beraber onun bu şive bozukluğundan bile başka bir tatlılık vardı.

Fuzuli türkçeden mada arapça ve acemce de yazmış, Şarkın üç lisanında en güzel nazımları ve nesirleri vücude getirmiştir.

Fuzulinin en meşhur eseri (Leyla ve Mecnun) dur

Bu Herkesin başından geçen bir aşk macerasının hikâyesidir. Fakat okadar canlı ve ruhtan kopup gelen bir şekilde ifade olunmuştur ki bütün şarkta dillerde dolaşan

bu efsane büsbütün ebedileşmiştir.

Büyük ingiliz şairi (Şekespir)de eski bir italyan efsanesi olan (Romeo ve Julyet) efsanesini alıp o meşhur tiyatro piyesini vücude getirmedi mi.

Fuzuli (Hayat iztiraptır) esasını kendine bir düstur ittihaz etmiş, mütemadiyen eserlerinde bedbinane fikirler serdetmiştir.

Fuzuli 1555 senesinde ölmüştür

Piyano

—Babacığım evlendiğim zaman piyanomu da beraber alıp götürebilirmiyim.

—Hay hay kızım, yalnız şimdiden nışanlına söylene, korkarım senden de vaz geçer.

Zıraat dersleri

14 üncü ders

Toprakta bu dört maddenin bulunduğunu ispat kolaydır.

Bir bardak su alın İçine toprak atın, ve iyice karıştırın. Toprağın bir kısımı dibe çöker, bu kumdur. Bir kısmı suyu bulandırır, bu da kildir.

Başka bir toprak alın ve üstüne bir az sirke dökün. Toprakta deahal kabartılar görülür. Bu da kireçtir. Toprakta ne kadar çok kireç varsa bu kabartılar da o nispette fazladır.

Bir avuç daha toprak alın, onu bir kap içinde kuru kuru ısıtırsanız dumanlar çıkmağa başlar. İşte bu yanan şeyler topraktaki nebat çürüntülerden ibarettir.

İşte bir toprakta bu dört maddeden hangisi fazla bulunur toprak ona göre kumlu, killi, kireçli ve yaümüslü toprak ismini alır.

Her zaman çürüntü deye deye kendimizi çürütmemek için bu toprakların kitaptaki ismi yazayım. İçinde fazla nebat artık ve çürüntüsü bulunan topraklara «Ümüslü toprak» derler.

Çok kumlu, çok killi veya çok kireçli veya ümüslü topraklar makbul değildir.

Killi topraklar ağırdır, işlenmesi güçtür, üstü su tutar, renkleri koyudur. Yazın sıcakta çatlar, yarıklar hasıl olur.

Kumlu toprak hafiftir, kolay işlenir ama kurak yerlerde hiç işe yaramaz. Üstünden verilen su veya yağan yağmur derhal süzülür gider.

Kerim Ömer

Felâketle neticelenmiş

—Kardeşin kardadüşüp ayağını incitmiş diye işittim, neyse iyi oldu ya..

—Vallahi birader bu kazanın neticesi büyük bir felâketle neticelendi.

— Aman çabuk söyle.. Yoksa kardeşine bir şey mi oldu?

— O kadar telâş etme.. Bu incinme yüzünden tabi hastahanede yattı.. Orada bir hasta bakıcı ile tanışıp evlendi de onu söylemek istiyorum.

Vaktından evel kalkan vapur

Dün sabah saat dokuza on kala Haydarpaşaya gelen tren yolcuları sekizi elli üç geçe kalkması lazımgelen vapurun yollanmış olduğunu gördüler.

Halk toplanıp memur Efendiden vapurun böyle vakitsiz hareketinin sebebini sordular. Memur Efendi vapurun vaktinde hareket ettiğini söyledi. Fakat bütün saatlar sekizi elli geçtiğini gösteriyordu.

Bunun üzerine Memur Efendi halkın şikâyetine kulağını tıkamak iç odasına girer kapıyı kilitledi ve perdevi indirdi.

Biz olan vak'ayı aynen naklediyoruz. Tabî ait olan makam bu işi tahkik edip orada yüzlerce kişiyi bu kışta kıyamette bekletmeye sebep olanları mes'ul tutar.

Sevginin miyarı

— Beni seviyor musun?

— Çok fazla..

— Haydi yalancı, hiç bir erkek bu kadar eski bir elbiseli kadını sevemez.

Ne yaparsın!

— Oğlum, şimdi sana 50 lira versem, ilk önce ne yaparsın?

— Ne yapacağım, eksik olmasın diye evvelâ sayarım.

Evvel zamanda

Şaşıyormuş

Vaktile Hicazda Ratip Paşa isminde bir vali vardı. Zamanında Hicaz çöllerinde soyulmadık Hacıyı parmakla gösterirlerdi. Bir gün yine bir hacı kafilesini çölde Araplar soymuş, üzerlerinde ne varsa almışlar, yalnız birer gömlek bırakmışlardı. Zavallılar, bin meşakkatle Mekkeye kadar geldiler ve cümbür cemaat valinin huzuruna çıkktılar Ratip Paşa sordu:

— Sizi soyanları görseniz tanır mısınız?

— Tanıyamayız, gece karanlıkta soydular.

Vali emretti, Mekkede oturan şeyhlerden birkaç tanesini bulup getirdiler.

— Şimdi söyleyin bakalım, bu işi hanginizin adamları yaptı?

Şehler sükût edip önlerine baktılar. Vali tehdit etti:

— Bu haltı mutlaka içinizden birinin adamları yaptığına şüphe yok. Söylemezseniz, ben sizi söyletmenin yolunu bilirim!

Herifler korktular. Nihayet birisi itiraf eder gibi oldu:

— Tarif ettiklerine göre bu soyğunculuğu yapan bizimkiler olacak. Yalnız...

— Yalnız nedir?

— Arkalarındaki gömleği nasıl bırakmışlar, ona şaşıyorum!

Bilmeceler

— Bir acayip nesne gördüm, bir karışcık boyu var, kendi kendini yer bitirir bir acayip huyu var:

— Mum!

— Ben giderim o gider, parça parça iz eder:

— Baston!

— Altı taş, üstü taş, içinde bin bir baş:

— Hamam!

— Yedi delikli tokmak, bunu bilmeyen ahmak:

— Baş!

— Elde yapılır, ete takılır:

— Küpe!

Lokantada

—Garson bu listede Hayret köftesi diye bir yemek var.. Neye ona böyle bir isim verdiniz:

— Fiatından dolayı efendim! Porsiyonu 120 kuruşadır da!..

Maaş layıhası çıkıyor

— Gözüm, buyurmaz oldun dükân benim degul senin!

— Va...y, efendim Allah ömürler versin, Huda alim ne kadar göreceğim geldi tarif edemem.

— Bak, bu sefer de atlatırsan karışmam layıha encümenden çıkmış.

— Eyvahlar olsun, yapılacak zammı on mislini şimdiden eşe doş ta vadettik!

Kıraat

Yürümenin âdeti

Şu karlı çamurlu havada diger günlerden fazla yürümenin âdabını bilmeliyiz.

Hızlı gidip ötekine berikine çarpmak terbiye noksanlığı, pek yavaş yürüyüp arkadakilerini sabırsızlandırmak ta miskinliktir.

Herkesin geçeceği yolda durup konuşmak, yolu kapamak haddini bilmemezliktir. Karşı karşıya gelindiği zaman daima karşıdakine soldan yol vermelidir.

MİLLİYETİN EYLENCELERİ

Bugünkü yeni bilmecemiz

Soldan sağa:

1 — Bir nevi tatlı (7)
2 — Avuç (3) Vermek (3)
3 — Dostlar (5)
4 — Kazan yapan (7)
5 — Temiz (3)
6 — Zaman (2) Çengel (5)
7 — Bayrak (6) İskambilde birli (2)
8 — Baba (2) Kıl (2)
9 — Mukaddes telakkı etmek (6)

Yukardan aşağı

1 — Çayırı az olan arazi (3)

Dünkü bilmecemizin halledilmiş şekli

Ogzijenle demirin ihtilâtı (3)
2 — Layüfna bir hazine (6)
3 — Poliste atılması memnu olan şey (5)
4 — kuru soğuk (4) Ecdadın müfredi (3)
5 — Çıban (4) Nazik olmayan (4)
6 — Vakıt (2) Beyaz (2)
7 — Kahve içilen şey (6)
8 — Minaresi olan yer (4)
9 — Çatının üstü (3) Düşman hafiyesi (5)

Millet mekteplerine

Yegâne tavsiye edilecek
EN SON VE EN DOĞRU
Millet Mektepleri
KIRAATİ
Sabri Cemil
Her kes için bilinmesi lüzumlu ilmî, ahlâkî, vatanî, millî parçalardan seçilmiş ve en son imlâ kaidelerine göre yazılmıştır.
Fiatı 40 kuruştur.

Millet mektepleri
ALFABESİ
Sabri Cemil
Fiatı 20 kuruş.

Millet mektepleri
Yazı Rehberi
Sabri Cemil
Dört defterden ibarettir.
Her biri 5 kuruş.

Toptan alanlara yüzde 60 iskonto
Satış yeri: **İkdam Matbaası**

SOENNECKEN

Uuznsenelerin tecrübeleri il (Soennecken) kalemlerinin fevkalâde cinsi temin edilmiştir.
İmaliyelerinde en iyi çelik kullanılmıştır. Her kalemin imaliyesindeki her ameliyesi mücerrep ve mütehassıs işçiler tarafından büyük bir itina ile ve en son ve asrî makineler vasıtasıyle icra edilmiştir. İmal edilen her kalem gayet dakik bir surette tetkik ve muayene edilir ve matluba muvafık görülmeyen kalemler hemen kırılıp atılır. Yeni Latin yazısına en elverişli kalemlerdir.
F. Soennecken.B onn, Almanya

HER VAKİT
Demetrakopulos Biraderlerin
NEFİS
Kahvesini içiniz
MOKA-SANTOS - MARTİNİK-PORTORİKO
Amator harmanı
Kahvelerin kavurma ve öğüdülmesi en son sistem elektirik makineleriyle icra edilmektedir. Bu sayede kahve danelerinin zarlarını ilga ve lezzet ve kokusunu tezyit eder. Telefon Beyoğlu39

ASTA-LÜKS

En nefis irmik makarnası her yerde rağbet bulmktadır

Şık ve zarif karoseri için
bu uzun ve alçak şasi

Büyük vitesle hareketlerde arabanın emniyeti ve arızalı yollarda sebat ve metaneti için OAKLAND şasisi uzun ve merkezi sıkleti alçak imal edilmiştir. Bu şasi üzerinde Fişer karoserisi, Oaklanda bir genç kız zarafeti hututunu veriyor. Yeni bir radyatör en son modelleri tefrike müsait kılıyor. Şehirde diğer arabalar meyanında ve ya bir yokuşu kemali sür'atle tırmandığı vakit dikkatle bakınız, zarafet ve sevimliliği ile tıpkı asri bir genç kadın gibi bu derece cevval, bu kadar şık ve zarif bir arabaya ender tesadüf edersiniz.

Oakland arabasile bir tecrübe icra, büyük vitesle harekete sevk ve yarızalı yollarda seyredinfz. Motörün yokuşlardaki kuvvetini tahkik ediniz. Akseleratörü tazyik ediniz. Makinenin tıpkı kuvvetli bir miknatıs gibi sür'atini tezyit ettiğini hissedeceksiniz.

Mıntakanızdaki Oakland otomobilleri acentası, satın alacağınız arabanın bir sene zarfındaki bütün kusur ve noksanlarına karşı teminat vermekle bahtiyar olacaktır.

Oakland . . .
General Motors mamulâtı

Bu sene Oakland motörü daha kuvvetlidir ve sarsıntı hissetmeksizin en coşgun sür'at bir kaç saniye zarfında durdurabilen yeni frenleri emsalsızdır.

HAYAT
İlim. Felsefe ve san'at mecmuası
116 ıncı sayısı çıktı
Fikir, şiir, hikâye, felsefe, temaşa, edebiyat makaleleri..
Resimli ilâve
Her sayıda haftanın san'at ve ilim hareketleri hülâsaları
Hayat, münevverlerin ve fikir gençliğinin mecmuasıdır.

Hayvanlardaki kelebek hastalığına karşı
DİSTOL - MAREK
Ilacıdır. Uzun müddettenberi kemali muvaffakiyele ve zarardan arî olarak istimal olunmaktadır. Aynı zamanda fazla semizletmelerine yardım ettiğinden ettiğiniz masrafı da çıkartmış olursunuz.
Toptan satış mahalli: Galata Çinili Rıhtım Han No 22

Büyük tenzilât
Beyoğlunda İstiklâl caddesinde 401 numaralı
Paskalis biraderler büyük kundura mağazasında
Mevsimin ilerilemiş bulunması hasebile bütün mallarda umumî likidasyon ve fabrika fiatına satış icra edilecektir.
Kunduralar. Her nevi ve biçimde
Sosonlar: 375 kuruştan itibaren
Sağlam ve ehven

DOKTORUNUZ
Size diyecektir ki: Mini mini yavrunuzu layıkile ancak taze, saf ve vitamini fazla bir süttür. GLAKSO; ve vitamini çok mevadı muzirredan muarra ve teminatlı bir unsuru gıdaidir. İşte bunun içindirki bir çok doktorlar çocuklarını glakso ile beslerler. Yavrunuza verebileceğiniz en mükemmel gıdadır. Fazla tafsilât için acenteleri bulunan (J.V. Vital ve şürekâsı limitet) e müracaat posta kutusu İstanbul 62

Doktor Artin Horhoroni
Bel soğukluğu, idrar darlığı, portast, hastalıkları, bel gevşekliği ile frengiyi en son usul ve ağrısız şırıngalarla kat'i tedavi eder. Beyoğlu Tokatlıyan oteli yanında mektep sokak No 35. Telefon: Beyoğlu 3152

Matbaacılık mektebi müdür vekâletinden:

İstanbulda Devlet matbaasında bir matbaacılık mektebi açılmıştır, Mektep:
Tertip
Tashih
Tipografi
Litografi
Kırma ve Teclit
Çinkografi
Şubelerine ayrılır. Tashih şubesine Orta mektep mezunları; Çinkografi kurslarına Ortamekteplerle Sanat mektepleri mezunları diğer şubelere Matbaalarda ve atelyelerde çalışan işçilerle yeniden matbaacılık sanatına intisap etmek isteyen vatandaşlar yaş ve menşeleri nazarı itibara alınmaksızın kabul edilir.

Tahsil müddeti iki senedir. Yalnız tashih kursları her sene dört ay devam eder ve senede iki devre yapılır. Mektebe girmek isteyenler her gün öğlende onra saat 3 ile 5 arasında Devlet matbaasına müracaat etmelidirler.

Sayrisefain

Antalya postası
(ÇANAKKALE) vapuru 17 Şubat pazar 10da Galata rıhtımından hareketle İzmir, Küllük Bodrum, Rados. Fethiye, Finike, Antalyaya gidecek ve dönüşte mezkûr iskelelerle beraber Dalyan, Marmaris, Sakız, Çanakkale, Geliboluya uğrayacaktır.

Bozcaada postası
(Gelibolu) vapuru 16 şubat cumartesi 16 da İdare rıhtımından hareketle Gelibolu Lâpseki Çanakkale İmroz Bozcaadaya gidecek ve Çanakkale Lâpseki Geliboluya uğrayarak gelecektir

Galata köprü başında merkez acentesi Beyoğlu 2562 Mesadet hanı altında hususî dairede 420 Hube acentesi İstanbul.

Şehremaneti ilânatı

Şehremanetinden: Bedeli keşfi 565 lira 36 kuruştan ibaret olan Dolmabağça Camisisu yulunun Gazhane civarında bostan içinde ki bozuk kısımların tamiri pazarlıkla yaptırılacağından taliplerin 18-2-929 pazartesi günü saat on beşe kadar levazım müdürlügüne gelmeleri.

Taksimetrolara zam kalktı:

Kar ve kış dolayisiyle taksimetrolara yapılan %50 zam 15 Şubat Cuma gününden itibaren kalkmıştır.

Devlet matbaası müdürlüğünden:
TERBİYE
Şubat nushası çıktı
Maarif vekâleti Millî Talim ve Terbiye heyeti tarafından neşredilir.
Nushası 25 kuruş

1 Damla
Pertev esansı
Mendilinizi bir hafta muattar kılar.

URANİNA
YAZI MAKİNALARINDAN
YENİ BİR PARTİ VÜRÜT ETMİŞTİR

Dun fiatlı eyi bir makinaya malik olmak menfaatiniz icabı olmakla mübayaasında istical ediniz. Makınalarımız her türlü ihtiyacatı temin ederler. Yalnız bir Alman bankası tarafından iki bin makine satın alınmıştır. Mısır Maliye nazareti her sene makinalarmızı tercihen mübayaa eder.

URANIN PICCOLA — PERKEO
Acenta ve Dipoziterleri: DAVID ve LEON VARBER
İstanbul, Topalyan Han No 36-38-40 Tel. İst. 247

Maliye vekâletinden:

1 — Nisan-929 tarihinde icrası mukarrer Maliye müfettiş muavinliği musabakasına ait şeraiti duhul

Umuru umumiyei Maliye müfettiş muavinliği için 1 - Nisan 929 tarihinde İstanbulda ve Ankarada bir musabaka imtihanı küşat edilecektir.

1 — Türk olmak
2 — Mekâtibi âliyeden birinden mezun olmak
3 — Sinni yirmi dörtden dun ve otuzdan efsun olmamak
4 — Namzetler tarihi ilândan bilitibar 25 Mart 929 tarihine kadar Ankarada Maliye Vekâleti teftiş heyeti riyasetine ba istida müracaat edecekler ve verecekleri istidalara bervechi ati evrak ve vesaikin birer sureti musaddakalarını rapt eyleyeceklerdir.
1 — Nufus tezkeresi
2 — Tercümei hal varakası.
3 — Hizmeti muvazzafai askeriye ile mükellef bulunmadıklarına dair mensup oldukları ahzı asker şubesinden alınacak vesikai resmiye.
4 — Şahadetname.
5 — İkametgâhlarının adresi.

İmtehana mubaşeretten akdem talipler bir muayenei sıhhiyeye tabi tutulacaklardır. Şeraiti lâzimeyi haiz olanlar tahrirî ve şifahî olmak üzre iki defada icra kılınacak musabakaya iştirak edecektir. Evelce yapılan musabakada bir defa iştirak ile muvaffak olmiyanlar maruzzikir şeraiti haiz oldukları takdirde icra olunacak işbu müsabakaya iştirak hakkına maliktirler.

1 nisan 929 tarihinde icra kılınacak olan birinci tahriri kısmı Ankara ve İstanbulda ve tahriride muvaffak olanların ikinci şifahi kısmı Ankarada içra kılınacaktır. Tahriride muvaffak olmiyanlar şifahiye kabul edilmezler.

Musabakada muvaffak olanlar 3000 kuruş maaşla müfettiş maavinliğinde tayin olunacaklar ve maaşlarından mada seyahatlarında sarf edecekleri hakiki seyahat masrafile ayrıca 360 kuruş yövmiye alacaklardır.

Müfettiş muavinliğine kabul tarihinden itibaren bir müfettiş refakatinde sitaj gördükten ve üç sene muavinlikte kaldıktan sonra bir ehliyet imtihanına tabi tutulacaklar ve iş bu imtihanda da muvaffak olanlar dörtbin kuruş maaşla dördüncü sınıf Maliye müfettişliğine terfi olunarak ikmali tecrübe ve mümarese zımmında akallî bir sene müddettle Avrupaya izam edilecekler dir.

Avrupadan avdet eden müfettişler hey'eti teftişiyede ekallî beş sene müddetle ifayı vazife etmeğe mecburdurlar. Bu müddetin hitamından evel hey'etten infikâk etmak isteyen müfettişler Avrupada bulundukları zaman zarfında hazinece kendilerine sarfedilen mebaliğin hey'ette bulundukları her senei kâmile için yüzde yirmisi bittenzil bakiyesini hazineye bir güna itiraza mahal kalmaksızın iade edeceklerine dair Maliye vekâleti celilesine kâtibi adilden musaddak bir kefaletname ita eyleyeceklerdir.

İmtihan Porogramı ve saire hakkında teftiş hey'etinden malûmat alınabilir.

İmtihan porogramı

1 — Maliye ve İktisat ilimleri hakkında umumî malûmat
2 — İstikrazlar ve muhtelif şekilleri, borçların itfası, tahvili ve tevhidi usulleri, Türkiye (Düyünu umumiyesi) hakkında malûmat
3 — Vergilerin tarhında takip edilmesi lâzım gelen umumî kaideler bilâvasıta ve bilvasıta vergiler, sermaye ve irat üzerine mevzu vergiler ve bunlardan her birinin faide ve mahzurları
4 — Menkul olmiyan emvalin tasarrufuna ait kanunî malûmat
5 — Türkiyede bugün tatbik edilmekte olan vergi ve resimler ile bunların tarhı, cibayeti, tahsil usulleri ve yapılması lâzım gelen kanunî takibat
6 — Muhasebei umumiye kanunu ve bubaptaki mutalâat, bütce ve tabi olduğu esası kaideler, malî sene ve devrei hesabiye, masarıfın tediye ve itası ve mürakabesi usulleri ile Türkiyede bu hususta mevzu kanunlar
7 — Malî usulü defteri, kaza, Vilayet mal kalemlerinin muamelâtı hesabiyeleri ile posta ve telgraf ve rüsümat usulü hesabiyeleri
8 — Kanunî malûmat. Hukuku idare hukuk ve ceza usulü muhakemeleri hakkında umumî ve mücmel malûmat
9 — Basit ve mürekkep faiz hesaplar, nisbet ve tenasüp kaideleri, silsilei adediye ve hendesiye, satıh ve hacim mesahaları, yeni mikyas ve vezin usulleri.
10 — Usuliü defteri, basit ve muzaaf usuller hakkında umumî malûmat.
11 — Tarihi malî ve Coğrafiya, Türkiyenin tabî, idarî, iktisadî coğrafisi.
12 — Türkçe ve Fransızca kitabet (Numara itasında Fransızcadan mada İngilizce, Almanca ve İtalyancaya vukuf ve malûmat dahi ayrıca nazarı dikkata alınacaktır)

İstanbul Ticareti Bahriye müdüriyetinden:

İzmir limanında mağruk mevaddı ihraç etmek arzu edenlerin Şubat gayesine kadar İzmir Ticareti Bahriye müdürlyetine müracaatları ilân olunur.

ME'SUL MÜDÜRÜ: BÜRHANETİN

15 ŞUBAT
929 CUMA

GÜNÜN SİNEMASI

Milliyet

Bin Söz
Bir Resim

FOTO VAYMBERG

Limanımızda bulunan Emden krovazörü kumandan ve zabıtanı şerefine dün Mecidiye zırhlısında bir ziyafet verilmiştir.

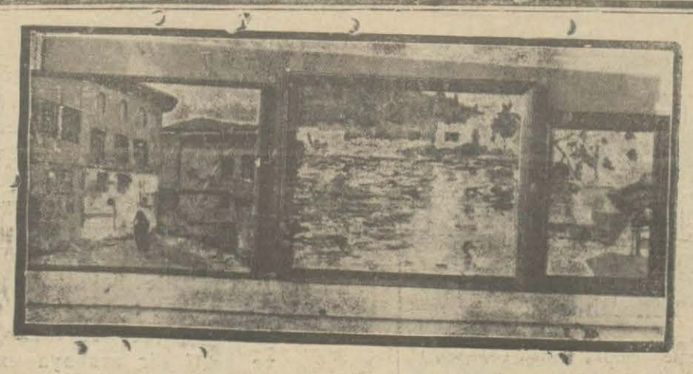

Güzel sanatlar birliğinde açılacak olan resim sergisi hazırlanıyor.

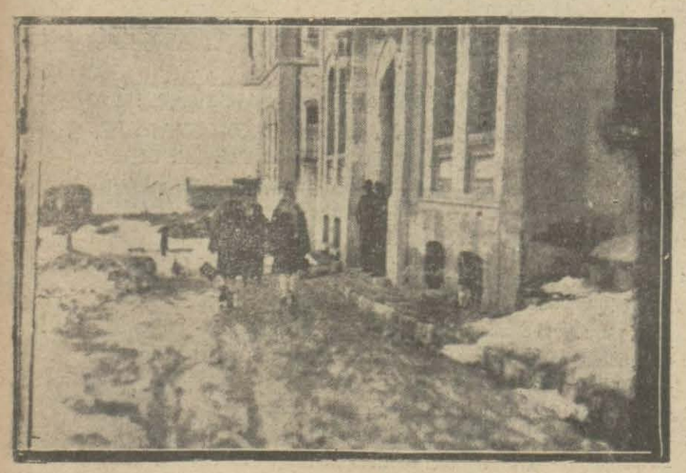

Kadriye hanım tahkikatına dün de devam ilmış, bazı şahitler dinlenmiştir.

Toplanan çöpler denize götürülmediğinden yakılmaktadır.

Son yağan karlardan en fazla Eminönünden yemişe giden cadde müteessir olmuş, mürürü ubur güçleşmiştir.

Bir müddettenberi şehrimizde bulunan Madam Ruzvet dün kerimesile beraber şehrimizden müfarakat etmiştir.

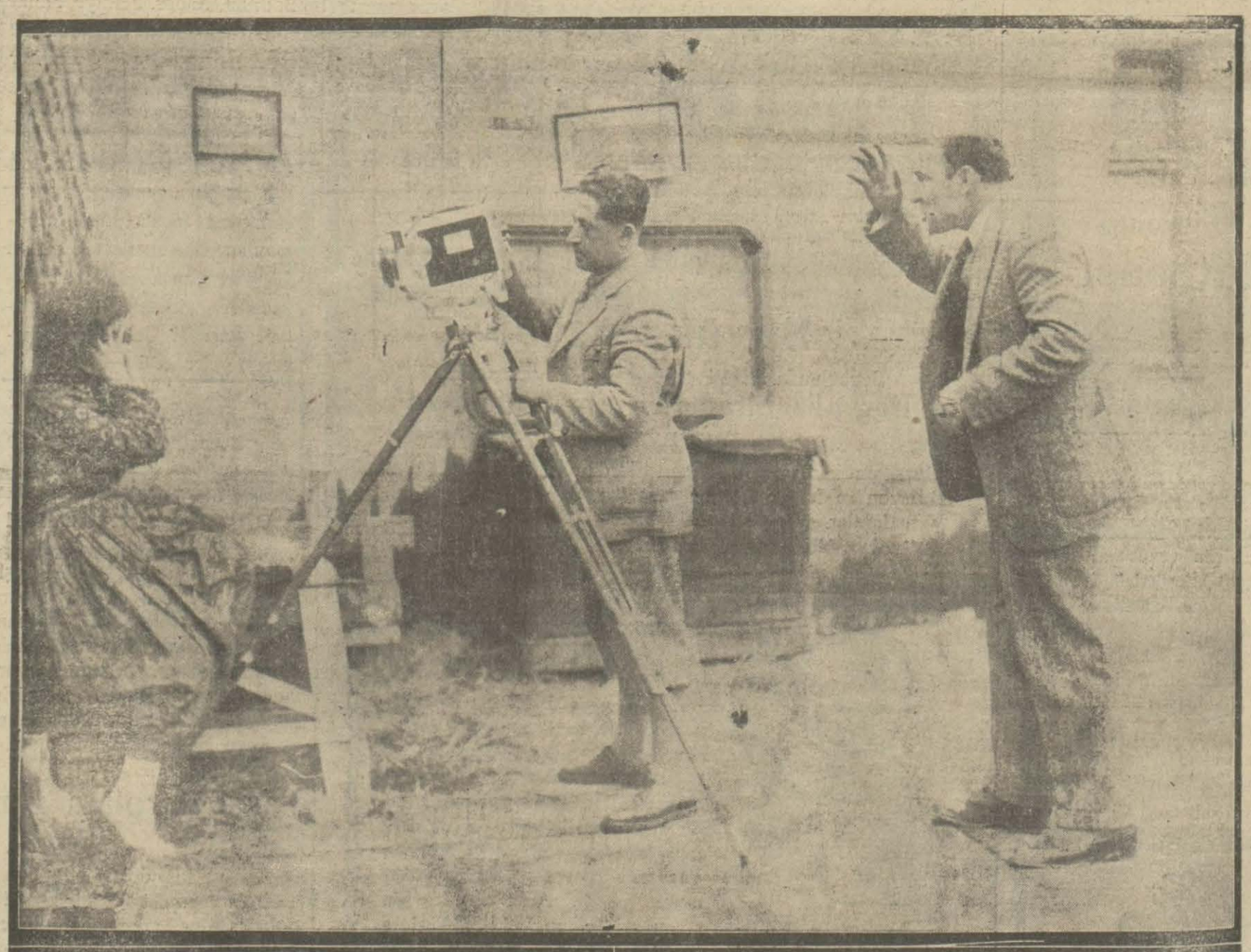

Evinizin apartımanınızın daima temiz ve parlak kalmasını ve sizin de memnun olmanızı arzu ediyorsanız meşhur ve muzadı taaffün

Poliflor
noget
Cilâsını
Kullanmanız lâzımdır.
Her yerde satılır.

Istanbulda tesis olunan bir atelyede Ankara pastası filmi çekilirken.

ZEİSS
ZEISS IKON
marka aynalı lambaların
Eyi ve teminatlı bir ziya ve asgari sarfiyatla azami randeman ita ettikleri tecrübe ile sabit olmuştur.
Dikkat! Başlıca bankalar, ticarethane ve yazıhanelerde lâmbalarımızın tesisatı mevcuttur. Türkiye için vekili bulunan KORNFİLD ve GOLDŞTAYN müessesinde yeni mevrudat. Istanbul Topalyan han. 37 tel Ist. 1057

Hanım efendilere
Büyük bir fırsat
Bayram yaklaşıyor kürk mantoları yüzde 30 tenzilât ile mağazamızda satılmaktadır.
8 ay vade ile kefaletsiz olarak veriliyor.
Mahmut paşada kürkçü Han
Beyko T.
Ist. 1685
8

Mevlûdu nebevi

Ramazanı şerifin beşinci cuma günü cuma namazını müteakip merhum Kefeli zade Hacı Mehmet efendi ruhuna mevlûdu nebevi kıraat ettirileceğinden merhumun ehibba ve din kardaşları Eyüp Sultan camii şerifine davet olunur.

Kuvvet ve sıhhat
Kanı ihya ve sinirleri takviye eden
Arsenoferatos
ile temin edilebilir.
Eczanelerle ecza depolarında bulunur.

Diyarıbekir Belediyesinden:

Diyarbekire on beş kilometro mesafede Gözeli kariyesinden gelen hamırvat suyu kasabaya üç kilometro mesafedeki bir noktadan font boruya alınarak dahili kasabadaki tesisatın icrası 16 Mart 929 tarihinde ihale edilmek üzre münakasa kanunundaki şeraite tevfikan kapalı zarf usulile münakasaya vaz' olunmuştur. Münakasaya mevzu olan kısmın bedeli keşfi yüz doksan beş bin sekiz yüz liradır. Mebdeinden şehre üç kilometroya kadar olan eski mecra Belediyece tamir edilecek gerek bu on iki kilometroluk kısmın demir boruya ahzi gerek kasaba dahilindeki aksam müteferria inşaatına müteallik muhammen dört yüz liralık kısım sinin atiyede münakasaya vaz'edilecektir, Proje ve münakasa kaimesini mutalea ve tetkik etmek üzre Ankara ve Istanbul Şehremanetleri hey'eti fenniyesine müracaatları ve ehliyeti fenniye ve maliyeyi haiz taliplerin münakasa şeraitine riayetle kapalı zarflarını Diyarbekir Belediye riyasetine ita ve irsal etmeleri ilân olunur.

ALBAYRAK
MUSTAFA NEZİH
ÇAYI